

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

6^E JAARGANG

WOENSDAG 16 MAART 1921

No. 272

INHOUD

	Biz.
BEZUINIGINGSSTREVEN II door Prof. Mr. Ant. van Gijn	235
Gelddepreciatie door Prof. Mr. H. W. C. Bordéwijk	237
Opmerkingen over Documentaire Credieten	239
Wat gij niet wilt, dat U geschiedt door Mr. J. F. <i>Lycklama à Nijeholt</i>	240
Rubber in 1920	241
Londensche Correspondentie	242
Index-cijfers	244
AANTREKING:	
De Wisselkoersen van Australië	245
OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN	246
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	247—256
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: Mr. G. W. J. Bruins.
Assistent-Redacteur voor het weekblad: D. J. Wansink.
Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.
Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruijge Plaatweg 37.
Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: Economisch Instituut.
Postcheque en girorekening Rotterdam No. 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p.
in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 22,50
per jaar. Lossè nummers 50 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen
het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande
ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos,
voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertentiën f 0.50 per regel. Plaatsing bij abonne-
ment volgens tarief. Administratie van abonnementen
en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-
Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.

14 MAART 1921.

De geldmarkt was de afgelopen week weder zeer vast. Particulier disconto was de meeste dagen slechts voor 4% pCt. en tot beperkte bedragen onder te brengen en de prolongatierente noteerde herhaaldelijk 5 pCt. In de tweede helft der week trad wel is waar een kleine ontspanning in, zoodat Vrijdag 4 pCt. genoteerd werd, maar heden was de stemming weder aanzienlijk vaster en liep de noteering weder tot 5 pCt. op, terwijl voor particulier disconoo feitelijk nauwelijks nemers te vinden waren. De geldvraag, die meestal om dezen tijd van het jaar tamelijk sterk is en haar hoogtepunt bereikt in den Mei-termijn, treedt dit jaar bijzonder vroeg en bijzonder sterk naar voren. De ontspanning, die steeds na de maandwisseling omstreeks den 8sten of 9den intreedt, is deze maand bijna geheel uitgebleven.

De wisselmarkt bleef, ondanks den slechten afloop

van de Londensche Conferentie, zeer stil en zonder scherpe schommelingen. Nadat de mislukking der Conferentie bekend geworden was, trad een scherpe daling in voor Marken en Fransche en Belgische Francs; maar al spoedig werd deze weder tot staan gebracht en bleven de koersen verder vrij stabiel. Opmerkelijk was overigens alleen de flauwe stemming voor Buenos Aires en Batavia. Pesos daalden tot 100, terwijl Indië voor 98½ aangeboden was.

LONDEN, 12 MAART 1921.

Gedurende de afgelopen week waren de condities eenigszins onvast, doch er was genoeg aanbod van geld om aan de vraag te voldoen, uitgezonderd aan het einde der week, toen het geld schaarsch was. Eene vermindering in de Bank Rate is binnenkort te verwachten, als een gevolg van de verlaging van het disconto op Treasury Bills van 6½ pCt. op 6 pCt.

Voor de hernieuwing van dag-geld werd in het begin van de week 5½ pCt. betaald, doch aan het einde werd er zelfs 7 pCt. betaald.

Voor nieuw geld werd op sommige oogenblikken 7 pCt. betaald, doch hoofdzakelijk 5½ tot 6 pCt.

Zevendaags-geld bleef 5½ pCt.

In de disconto-markt was weinig of geen verandering; tweemaands-papier deed 6¹¹/₁₆—³/₄ pCt.; drie-
maands-papier 6%—¹¹/₁₆ pCt; viermaands- 6½ pCt.
en zesmaands- 6—6¼ pCt.

BEZUINIGINGSSTREVEN.

II.

De inhoud van het wetsontwerp, waarop ik aan het slot van mijn vorig artikel wees, ¹⁾ is op zich zelf niet belangrijk; het strekt slechts om den post voor tractementen van ambenaren aan het Dept. van Financiën verbonden, met f 22.000 te verhoogen. De Memorie van Toelichting bevat echter veel belangrijks. In de eerste plaats wordt nog eens vermeld de regeling, welke thans geldt ten einde te voorkomen, dat bij het voorstellen van uitgaven door de hoofden van departementen de belangen van de schatkist uit het oog worden verloren. In hoofdzaak is dit dezelfde regeling, welke reeds in 1910 werd getroffen en in 1916 meer bepaaldelijk werd vastgelegd. Toegevoegd werd door dit kabinet de zeer nuttige bepaling, dat bij den Ministerraad circuleerende, stukken eerst bij den Min. van Financiën komen, opdat alle andere leden rustig kennis kunnen nemen van de bezwaren, welke deze daartegen uit financieel oogpunt mocht hebben.

Waar het echter thans om gaat is, dat de Minister de meening uit, dat het Departement van Financiën zijn taak bij het beoordeelen van de vraag, of zeker be-

¹⁾ Zie het No. van 9 Maart 1921.

drag terecht wordt aangevraagd, niet naar behooren kan vervullen, omdat de administratie daarmede belast (de Generale Thesaurie) niet voldoende middelen heeft om op de hoogte te komen van details van andere administratiën, kennis die noodig is om over de aangevraagde bedragen met enig gezag te kunnen oordeelen. Die kennis nu zal als het ware in het voorbijgaan kunnen verkregen worden door personen, wier eigenlijke taak het zal zijn om voortdurend te onderzoeken, welke maatregelen ten opzichte van de departementen en daaronder ressorteerende administratiën kunnen genomen worden, ten einde tot beperking en inkrimping van uitgaven te komen.

Zeer juist wordt door den Minister de vinger gelegd op de wonde plek der financiële administratie, waar hij uiteenzet, hoe, volkomen te goeder trouw en met de beste bedoelingen, door tal van ambtenaren van allerlei dienstdakken in hun ijver en belangstelling voor hun tak van dienst, eenzijdig getracht wordt daarvoor zooveel mogelijk personeel en materieel ter beschikking te krijgen, met voorbijzien, dat hun tak van dienst slechts een deel van de groote staatszaak is. Medewerking en advies bij het ontwerpen van plannen van de zijde van ambtenaren, die elken tak van dienst meer in het kader van het geheel zien en die praktische methoden, welke zij bij den eenen tak van dienst zien, kunnen trachten ingang te doen vinden bij andere dienstdakken, kan ten dezen een belangrijken invloed ten goede hebben.

Den Minister stond bij zijn voorstel ongetwijfeld de Engelsche Treasury voor oogen, het lichaam op welks goede werking het Engelsche Parlement vertrouwt, als het nog in geen tiende part van het aantal posten, dat al onze begrotingen te zamen bevatten, vele honderden millioenen ter beschikking van de Regeering stelt.

Voorzeker ligt het voorshands — en waarschijnlijk ligt het op den duur — niet in de bedoeling hier te lande zulk een machtigen schakel tusschen het Parlement dat gelden toestaat en de administratiën die ze besteden, te voegen. In Engeland is de toestand zóó dat het voteeren van gelden voor eenige ambtenaren met een nieuwe taak of voor uitbreiding van een bestaanden tak, of wel het voteeren van geld voor een nieuw gebouw of andere zaak van materieelen aard nog niet beteekent, dat die gelden nu ook zullen worden uitgegeven. Het Parlement vertrouwt er op, dat de Treasury, ofschoon ook reeds in de zaak gekend, bij het opstellen der begrooting, andermaal met de betrokken administratie grondig zal nagaan, of niet een andere en goedkoopere weg bestaat tot het doel en dat zij geheel, ja zelfs gedeeltelijk gebruik van het geld zal beletten, wanneer zulks niet strikt noodig is. Chefs van die Treasury zijn de wisselende Ministers van Financiën, maar, voorzoover het niet gaat om beginselen, dóch om de praktijk, ligt het zwaartepunt bij den Permanent Secretary met zijn staf van hoofdambtenaren, die elk het toezicht houden op een paar departementen, daarbij in menig opzicht samenwerkende met de autoriteit (en haar personeel), die in Engeland is belast met de taak, welke hier de Rekenkamer vervult.¹⁾

Ik zeg nog eens: het zal zelfs op den duur wel niet in de bedoeling liggen hier een lichaam met al de bevoegdheden van de Treasury²⁾ (in Engeland historisch gegroeid) in te voeren maar versterking van de positie van onze Thesaurie, zoodat zij de taak welke zij reeds lang te vervullen heeft, meer tot haar recht kan

¹⁾ Dit ligt ook bij ons in de bedoeling.

²⁾ In de oorlogsjaren is er over geklaagd, dat de Treasury niet zulk goed werk deed als men van haar gewoon was; hiertoe heeft echter ongetwijfeld in niet geringe mate bijgedragen, dat men de onvoorzichtigheid heeft gehad ook aan hoofdamttenaren van dien tak van dienst verlof te geven, om dienst te nemen bij het leger, waarvan een gevolg was, dat de Treasury niet onbelangrijk werd gedeseorganiseerd, toen zij juist alle krachten — en meer — behoefde.

doen komen en de absolute vrijheid van de departementen bij het besteden van de toegestane gelden zóó niet aan banden gelegd, dan toch onder eenig toezicht wordt gesteld, is een zaak van ontwijfelbaar nut. Veel zal er, afhangen van den tact van de Zuinigheidsinspecteurs, gelijk de Min. de voorgestelde meer ambulante ambtenaren van de Thesaurie noemt. Niet als hinderlijke dwarskijkers en critici, maar als raadgevers en samenwerkers, ten einde met het beschikbare geld zooveel mogelijk te bereiken, zullen zij zich tot welkome bezoekers moeten maken in de bureellen, waar hun komst te voren niet zelden als een ingrijpen in eigen macht zal worden aangezien. Het oogenblik voor de proef is gunstig. De periode, dat geld geen waarde scheen te hebben, is voorbij. Behalve wie absoluut niet voor hun taak deugen, gaan meer en meer allen inzien, dat de grootste zorg voor zuinig gebruik van de middelen volstrekt noozakelijk is, wil de wagen niet in de klei rijden, met ernstige gevolgen zelfs voor takken van dienst, die zich het meest onmisbaar achten. Veel zal er ook afhangen van de medewerking van de andere Ministers. Verwacht mag worden, dat zij, eenmaal doordrongen van de wenschelijkheid, dat aan de soevereiniteit in eigen kring op het punt van gelduitgeven eenige beperking wordt gesteld, hunne volle medewerking zullen verleenen en, hetzij dan hooge hoofdambtenaar of eenvoudige adjunct-commies, ieder die bewijzen geeft eigen stokpaarden niet te kunnen offeren aan het algemeen belang, verstandiger zullen helpen maken.

De Minister heeft zich, zoals ik reeds zeide, in de Toelichting niet tot het nieuwe instituut beperkt. Hij heeft zich veroorloofd om, zij het in zoo vage termen als eenen minister passèn, wanneer hij zich met de werkwijze van het parlement bemoeit, aan de Tweede Kamer een dubbelen raad te geven.

Vooreerst geeft hij in overweging ernstig te overleggen, of wel de wijze, waarop thans de Staatsbegrooting in de Kamers wordt behandeld, de meest geëigende weg is om te bereiken, dat ook de Kamer mede toezicht houde, dat geen gelden worden toegestaan voor eenig doel tot hooger bedrag dan in verband met de inkomsten en het benodigde voor andere zaken verdedigbaar is.

Voorts houdt hij aan de Kamer voor, dat zij door meer intens en meer op tijd zich te interesseeren voor hetgeen haar door de Rekenkamer wordt medegedeeld omtrent minder wenschelijke praktijken bij het besteden van het Rijksgeld, niet weinig tot zuiniger besteding zoude kunnen bijdragen.

In de „Nieuwe Courant“ is door mij ten vorigen jare (26 Februari 1920) omstandig aangetoond, hoe zeer de Kamer zich ten deze onverschillig heeft getoond. Omtrent de verslagen der Rekenkamer, die meestal heel wat afkeurenswaardigs vermelden, wordt soms eerst twee jaren na het verschijnen daarvan door een commissie uit de 2e Kamer een hoogst onbeduidend verslag uitgebracht, dat maar een enkele maal aanleiding geeft tot een nadere briefwisseling met het betrokken departement over handelingen, die al bijna geheel uit het geheugen zijn. Door mij werd toen in overweging gegeven, dat — al weder gelijk in Engeland — de 2e Kamer een permanente Commissie zoude benoemen, welke voortdurend aan de opmerkingen der Rekenkamer alle aandacht zoude schenken en de bevoegdheid zoude krijgen de ambtenaren, over wier wijze van omspringen met landsgeld geklaagd wordt, voor zich te doen verschijnen ten einde zich te verantwoorden.

De Minister suggereert thans iets dergelijks aan het Parlement. Zeer terecht voelt hij echter, dat, wil zulk een Kamercommissie goed werken, gebroken moet worden met het systeem (hetwelk op de wet op de Rekenkamer berust) dat de Rekenkamer slechts éénmaal per jaar hare opmerkingen in haar verslag aan Parlement en Publiek mededeelt; het is dan noodig dat de Rekenkamer omtrent eenigszins belangrijke zaken, welke haar aandacht hebben getrokken,

dadelijk rapporteert, zoodat zij ook in de Kamercommissie zeer spoedig, nadat zij zich voordeden, kunnen worden onderzocht. Eene wijziging van de Rekenkamerwet is daartoe noodig en wordt voorbereid. Inmiddels is echter door den Minister reeds verkregen, dat de Rekenkamer zich bereid heeft, verklaard aan hem, Minister van Financiën, zoo spoedig mogelijk mededeeling te doen van toestanden en gedragingen, die aan een zuinig en doelmatig beheer der financiën niet bevorderlijk zijn, zoodat hij dadelijk met zijn betrokken ambtgenoot in overleg kan treden of een beslissing van den Ministerraad kan uitlokken ter bevordering van zuinig beheer.

Het lijkt wel geen twijfel, dat nu de instelling van een permanente Kamercommissie voor toezicht op het economisch gebruik der gelden door den Minister van Financiën aan de 2e Kamer wordt gesuggereerd en daarenboven een maatregel wordt bevorderd, waardoor zulk een Commissie met meer vrucht zal kunnen werken, de Tweede Kamer haar zuinigheidsdrang niet langer zal blijven beperken tot moties, maar ter zake zal aanpakken wat er voor haar te doen valt. En het lijkt evenmin twijfel, of alleen reeds de wetenschap, dat een afkeurenswaardige zorgeloosheid bij de besteding van landsgelden (waaronder ook het peninkske der weduwe) voortaan niet meer 16 à 18 maanden voor Kamer en Publiek geheim zal blijven en dan hoogstens tot een schriftelijke vraag en schriftelijk antwoord zal leiden op een tijdstip, dat de zaak niemand meer interessceert, maar voortaan binnenkort publiek zal worden en onderwerp zal worden van het onderzoek van een Kamercommissie, zal menigeen bij het beheer van rijks gelden op zijn tellen doen passen, die niet gaarne als rijks geldvermorser voor zulk een commissie zoude verschijnen en in het publiek zoude worden besproken!

Een derde punt, dat de Minister in dit verband nog ter sprake brengt, is de wenschelijkheid van een goede en spoedig na afloop van het betrokken dienstjaar ter beschikking komende statistiek van de Rijksuitgaven. Ook hier legt de Minister den vinger op een wonde plek en het is een heuglijk feit, dat de Minister kan mededeelen, dat ter zake reeds overleg wordt gepleegd met de aangewezen organen.

Dat alles zal weer geld kosten, zoo zal menigeen zeggen en dit valt niet te ontkennen; maar de Minister is zoo verstandig om met een zeer bescheiden organisatie van de zuinigheidsinspectie te beginnen; blijkt hij zich — wat wij op grond van eigen ondervinding niet gelooven — illusies te hebben gemaakt, dan zullen wij hoogstens opgescheept zitten met vier niet al te kostbare ambtenaren, die ondervinding hebben opgedaan, welke hen voor menigen tak van staatsdienst bruikbaar heeft gemaakt.

Moge de Kamer door een spoedige behandeling van het wetsontwerp toonen, dat zij het streven van den Minister waardeert, moge de Minister er in slagen de goede personen te vinden voor de uitvoering van zijn lofwaardig plan; en moge elke staatsambtenaar, van den hoogste tot den laagste medewerking verleenen, opdat dit plan lei de tot een zoo hoog mogelijk rendement, van de penningen, die langzamerhand door den Staat wel wat heel diep uit de zakken der ingezetenen worden gehaald.

A. VAN GIJN.

GELDDepRECIATIE.

(Antwoord aan den heer G. H. Hintzen.)

De heer Hintzen heeft naar aanleiding van de kanttekeningen op Mr. Visserings rede te Brussel, welke ik in het nummer van 23 Februari j.l. publiceerde, een korte anti-critiek geleverd, waarvoor ik hem erkentelijk ben. Want ieder moet erkennen, dat gedachtenwisseling tusschen hen, die van meening verschillen, aan een beter inzicht in het onderhavige, zoo uiterst belangrijke vraagstuk ten goede moet komen. Het is met het oog hierop, dat ik mij veroorloof nog een korte toelichting van mijn zienswijze te geven, waarbij ik het dan verder zal laten.

Het zou mij leed doen, wanneer de geachte opposent uit mijn beschouwingen den indruk had gekregen, dat het mij aan „eenigen goeden wil” ontbroken heeft om de „bedoeling van de tegenpartij” te begrijpen, en dat de qualificatie van „geheel onnoodig scherp debat” mede op mijn stuk toepasselijk zou zijn. Ik zou allereerst eenig bezwaar willen doen gelden tegen den term „tegenpartij”, omdat deze term, wellicht in strijd met de bedoeling van den schrijver, de botsing van wetenschappelijke meeningen onder het licht van partijschap plaatst. Wanneer de heer Hintzen het eerste deel van mijn stuk nog eens wil overlezen, zal hem blijken, hoe terwille van de zakelijkheid en van het peil, waarop het debat moet staan, de gedachte aan partijen uitdrukkelijk werd buitengesloten. Al heeft de schrijver denkkelijk dien term niet in dezen strikten zin gebezigd, hij staat er nu eemaal en anderen kunnen er dien zin er wel aan hechten. Het is dus niet geheel overbodig, en niet een vallen over een woord, wanneer ik daartegen opkom: En wat mijn „goeden wil” betreft, ja, dien kan ik moeilijk bewijzen! Er wordt daarom een persoonlijke snaar aangeraakt. Want waarom anders dan om een of andere persoonlijke reden, die met wetenschappelijke critiek niets heeft te maken, zou die goede wil in de verdrukking zijn gekomen? Het komt mij tamelijk overbodig voor, doch ik wil nog wel even herhalen, dat alleen mijn zakelijk inzicht in hetgeen het algemeen belang vordert mijn pen bestiert. En dan begijp ik niet, waarom ik met dat belang voor oogen een directie, welke positie gekenmerkt is door verantwoordelijkheid voor den toestand van ons geld, zou moeten sparen op gevaar af van anders den eigen goeden wil naar objectiviteit te zien in twijfel getrokken. Wie wordt dan persoonlijk?

Wanneer de geachte schrijver aanneemt, dat in casu mijn wil niet minder goed is dan de zijne en mijn afkeer van een onnoodig scherp debat ook al niet minder groot, dan staan wij weer op zakkelijken bodem en zet ik mij gaarne tot het beantwoorden van zijn suggesties.

Vooneerst mijn opmerking, dat algemeene prijsstijging en credietcrisis elkander volstrekt uitsluiten. Dit moge gelden „bij het gewone verloop van een crisis, zooals Pierson die schetst”, doch, aldus de schrijver: „in de jaren, die achter ons liggen, hebben algemeene prijsstijging en credietcrisis elkander volstrekt niet uitgesloten. Het is maar de vraag, wat men onder credietcrisis verstaat.” Hier hebben we, hetgeen ik in mijn vorig stuk genoemd heb het exceptief verveer der buitengewone omstandigheden, waarbij het niet twijfelachtig kan zijn, aan welke zijde de bewijslast ligt.⁴⁾

Het is, meen ik, niet zoozeer de vraag, „wat men onder credietcrisis verstaat”, als wel, wat de heer Vissering in zijn rede, die ik beoordeelde, er onder verstond. Hij spreekt op verschillende plaatsen, bv. op blz. 17 en 46, van toeneming der contante betalingen. De geachte schrijver gaat nu verder over het internationale credietwezen handelen, doch hij zal de eerste zijn om toe te geven, dat ik mij aan de woorden van Mr. Vissering heb moeten houden. En deze spreekt kortweg over contante betaling, zonder speciaal het internationaal verkeer in het oog te vatten. Natuurlijk maakten de oorlogsriscos, dat de internationale credietcrisis aanhield, terwijl wij midden in de duarte zaten. Daaraan twijfelt niemand. Doch in de rede van Mr. Vissering gaat het om de vraag, welke factoren hebben ingewerkt op de binnenlandse koopkracht van den Nederlandschen gulden, en wanneer hij dan over contante betalingen spreekt naast omhooggaande prijzen (natuurlijk in het binnenland), dan zullen toch naar alle waarschijnlijk-

⁴⁾ De „Telegraaf” in haar avondblad van 26 Febr. j.l. draait kennelijk de rollen om, waar zij meent, dat ik den bewijslast zou hebben omgedraaid.

heid de *binnenlandsche* credietmoeilijkheden zijn bedoeld. Zoo zal toch ook met „oppotten” een gedraging allereerst binnen onze grenzen zijn gemeend. Welnu, de binnenlandsche credietcrisis was, toen de eerste schrik week, betrekkelijk spoedig voorbij, en de rente, waarvoor men kont geld kon krijgen, is in de oorlogsjaren dooreengenomen zeer laag geweest. Zoo weerleggen m.i. de feiten mijn stelling allenminst, al geef ik toe, dat zij alleen met de beperking tot het binnenland en de binnenlandsche credietmarkt is vol te houden. Voor onze importen hadden wij aan onze betaalmiddelen niets en wanneer „naar Amerika en naar Engeland bij voortduring zeer aanzienlijke bedragen (moesten) worden vastgelegd”, dan zal dat, waar wij het goud vasthielden, toch wel alleen zijn geschied op deze wijze, dat wij vorderingen op die landen tot grondslag namen voor onze betalingen of dat wij ons, zoo daartoe nog gelegenheid bestond, credieten lieten openen. Een grootere vraag naar meer guldens was hiervan, meen ik, niet het gevolg. Er werden meer dollars en ponden gevraagd. Alleen bij onze exporten staat het weer anders, omdat de exporteurs vreemde valuta aanbieden en nationale valuta verlangen. Dit is het gewone verschijnsel, dat meer-productie en dientengevolge toenemende uitvoer een gestegen waarde van het landsgeld beduidt. Maar dan is ook de onderstelling, dat de prijzen in het eigen land *niet* zijn gestegen! Wanneer wij exporteerden à contant, dan is een algemeene prijsstijging te onzent natuurlijk een belemmering voor dien uitvoer. Om deze redenen doen wij m.i. goed de quaestie der credietcrisis te beperken tot het binnenland en de vraag, in hoever zij de behoefte aan geld deed toenemen, van dit standpunt uit te beoordeelen. Vergis ik mij niet sterk, dan doet Mr. Vissering dat ook.

Waar de heer Hintzen het binnenland in zijn beschouwingen opneemt, trof mij ook hier de afwezigheid van een bestrijding van het hoofdpunt in geschil, n.l. de al- of niet afnemning van het totale verkeer waar crediet niet langer het verkeer bevordert! Men zal zeggen, dat die verkeersaanemie van zelf spreekt. Maar dan toch niet zóó vanzelf, of de conclusie, dat minder verkeer juist de behoefte aan geld doet afnemen, wordt niet getrokken. Behoeft aan geld qua *ruilmiddel*, en alleen dat is voor de prijzen van belang. De geldvraag tot kasversterking is geen vraag naar ruilmiddel, doch naar kapitaal in geldvorm. Een grooter deel van het bedrijfskapitaal dan men gewoon is, wordt voor kas aangewend. Doch als kas circuleert het niet. Het kon er, uit ruilmiddel-oogpunt, evengoed niet zijn. Het voldoen aan een plotseling gestegen kasvraag behoort tot de nuttigste functies eener circulatiebank. *Zij tempert dan de crisis*, en zij vermeerdert het *circuleerend medium niet*. Onder één conditie echter: dat zij de teugels, die zij vierde, weer aantrekt als de crisis over haar hoogtepunt heen is. Ik vraag: heeft dit bij ons plaats gehad?

De heer Hintzen zegt verder, waar hij het Bankcrediet aan Staat en Gemeenten bespreekt, dat men critiek kan oefenen op de tegemoetkomende houding der Bank in zake de beleening van staatschuld en noemt dit een punt van ondgeschikt belang. Ik acht het een zaak van zeer groot belang. Het maakt een enorm verschil, of bij leening geput wordt uit het goederenreservoir der natie door middel van *bestaand* geld van een zekere koopkracht of door middel van *nieuw* geld van een mindere koopkracht. Of nu de Staat direct leent van de Bank of indirect doordien de houders van staatschuld als het ware worden uitgenoodigd om de stukken in beleening te geven — waarbij het doel van het slagen der leening vóórgaat boven de vraag, of er wel meer geld als geld noodig is —, doet voor het effect, dat de staatsleening door de hulp der Bank inflatie wekt, niets ter zake. En de Bank, die *verantwoordelijk* is voor den toestand van het geld, moet uit dat gevoel van verantwoordelijk-

heid kracht putten tegenover de Regeering. De heer Hintzen zegt, dat de honderden millioenen geleend *moesten* worden. Ongetwijfeld. Maar *moesten* ze ook geleend worden tot den prijs van inflatie? Dáár alleen gaat het om. En meewerken tot inflatie is niet de plicht der Bank, doch strijdt met dien plicht. Want een circulatiebank is — en dat onderscheidt haar van alle andere banken — in de eerste plaats hoedster van het ruilmiddel, en eerst in de tweede plaats credietinstelling. Bij botsing wint de eerste functie het van de tweede. Want in de zorg voor de waardevastheid van het geld ligt haar wezen. Wanneer A dringend geld behoeft en hij wendt zich tot B om te leenen, wat zou B na een betoog dat hij niets te missen heeft, er van zeggen, zoo A hem aanraadde dan maar geld te *maken*? En zoo mag men ook vragen, wat den credietbehoevenden Staat recht zou geven op crediet door inflatie? De Staat moet putten, als ieder ander, uit de reële middelen, die er zijn. Zoo wordt meteen het immense voordeel verkregen, dat men zich niet vergaapt aan al dat geld, doch de werkelijke verarming der gemeenschap door den vollen druk der leening dadelijk gevoelt en er zijn verteringen tijdig naar gaat inrichten. En daarom heeft hier Pierson gelijk tegenover Mr. Vissering.

Ten slotte het punt, dat de biljetten hoewel door beleening of discontoeering uitgegeven, „echter geen nieuw geld” zouden zijn. Opdat de argelooze lezer mij niet verwijte, dat ik hem er min of meer zou hebben laten inloopen door onvolledig citeeren, hetgeen inderdaad een odium op mij zou laden, diene dan het volgende. Zelf heb ik dien lezer gewaarschuwd met de woorden: „Het moet wel haast een lapsus calamitatis zijn”. Maar nu vraag ik: gesteld dat deze door mij zelf aangevoerde mogelijkheid de werkelijkheid weergeeft, is het dan te veel gezegd, wanneer ik zulk een slordigheid uit *die* pen gevaarlijk noem? De heer Hintzen geeft toe, dat „het zeker beter (ware) geweest het woord „geld” niet te bezigen”, en wij zijn het dus eens. Doch waar ik mij verdedigend, nog even op wijzen wil, is dat veelal een slordige schrijfwijze symptoom is van onnauwkeurig denken. En ik mag niet verhalen, dat ik mijn kantteekeningen, en nog vele andere, gemaakt heb onder den stijgenden indruk daarvan. Ik had mijn bespreking wel dubbel zoo lang kunnen maken, maar heb mij opzettelijk beperkt. Doch wat b.v. hiervan te zeggen, dat op blz. 57 sprake is van een „agio van goud”, hetwelk verklaard wordt met de woorden „want over de geheele wereld is het goud nog zeer gezocht”, terwijl op blz. 64/65 gewezen wordt op de Amerikaanse indexcijfers, waaruit een prijsstijging blijkt van 214 pCt. in 1919 vergeleken bij 1913? ¹⁾ Men bedenke, de Amerikaanse prijzen zijn goudprijzen. Wanneer het goud meer dan de helft aan koopkracht verliest, zal het toch wel gedeprimeerd moeten heeten. Evenwel wordt niet het agio van goud gezien als depreciatie, welke geringer is dan die van papier, doch als een positieve waardevooruitgang „want over de geheele wereld is het goud nog zeer gezocht”. En de Unie dan. ²⁾

En zoo vindt men allerlei wankels, bij het vraagpunt van de quantiteitstheorie, bij de vraag of er wel of niet te veel crediet is gegeven ³⁾ en eigenlijk de heele rede door. Onder dien totaal-indruk, dus met een heelen achtergrond, schreef ik mijn zinsnede noemens het gevaarlijke van zulk een slip of the pen.

Ik geloof de rede van Mr. Vissering het best te kunnen karakteriseeren door haar apologetisch te

¹⁾ Op blz. 44 wordt erkend dat „door schaarschte en andere oorzaken”, de koopkracht van goud tegenover die schaarsche goederen is verminderd.

²⁾ Vgl. blz. 44: „anderzijds doet goud premie”, in den zin van gestegen koopkracht, „omdat vele — vooral Aziatische volken — een groote voorliefde voor goud aan den dag gelegd hebben.”

³⁾ Vgl. blz. 31/32.

noemen: Daardoor mist zij datgene, wat juist de waarde uitmaakt van een zoo objectief mogelijke behandeling van een probleem; en wat alleen verkregen wordt door zich *daarboven* te plaatsen.

H. W. C. BORDEWIJK.

Groningen, 13 Maart 1921.

OPMERKINGEN OVER DOCUMENTAIRE CREDIETEN.

Een medewerker schrijft ons:

De wijziging, welke in den oorlog ontstond in de machtspositie tusschen koper en verkoper, liet niet na een belangwekkende verandering te brengen in de tevoren gebruikelijke wijzen van betaling. In den binnenlandschen groot- en détailhandel kreeg de oppermachtige verkoper de gelegenheid zijn voorwaarden te dicteeren met het gevolg, dat het veertien-daagsch, één- of driemaandsch vertrouwen al spoedig plaats maakte voor contante- en zelfs vooruitbetaling.

In den handel met het buitenland hetzelfde verschijnsel, en geen wonder: het oorlogslot van goede oude relaties was dikwijls moeielijk te beoordeelen; tal van nieuwe, tevoren geheel onbekende figuren traden in de markt; in binnen- en buitenland werden met een ongedacht aantal van verwarrende naamcombinaties de maatschappijen voor invoer-, uitvoer-, doorvoer-, overzee- en anderen handel, nijverheid en scheepvaart opgericht, getutoyeerd met vertrouwelijk klinkende afkortingen. De macht van den verkoper werd versterkt door onzekerheid en wantrouwen, met het gevolg, dat het ook hier gebruik werd geen goederen af te leveren dan tegen contante betaling ter woonplaats van den verkoper. En daar de goederen door documenten werden geleverd moest de koper bij een bank een crediet openen, betaalbaar contant tegen levering der documenten. Al spoedig verheugden zich de documentenafdeelingen der groote banken in een ongekenen bloei en ontstond, — zeker niet het minst als gevolg van dikwijls kostbare lessen — een tamelijk ingewikkelde techniek van geconfirmeerde en ongeconfirmeerde, overdraagbare en niet-overdraagbare credieten.

Nu de overheerschende positie van den verkoper tot het verleden behoort en de oude betalingswijzen weer in eere worden hersteld — het is opvallend hoe de verhouding tusschen documentaire credieten en documentaire incassi thans weer ten gunste van de laatste is gewijzigd — is het wellicht van belang een paar punten te vermelden, die de aandacht blijven trekken, omdat zij ook in de toekomst van belang zullen zijn.

In de eerste plaats de vraag of een bank, die in opdracht van haar cliënt een geconfirméerd documentair crediet heeft geopend, haar verplichting tegenover den begunstigde om de documenten te betalen of den documentairen wissel te acceptceeren moet nakomen, indien haar cliënt zulks verbiedt op grond van buiten het crediet liggende redenen. De vraag lijkt eigenaardig, en het is nauwelijks denkbaar, dat een Europeesch, en speciaal een Engelsch bankier met zijn rijke ervaring van documentaire acceptcredieten, een ontkennend antwoord zou durven geven. In Amerika echter heeft deze kwestie, getuige een der laatste nummers van „The Americas”, tot verschillende processen gevoerd. Een geval, waarin de National City Bank als medegedaagde optrad, is de vermelding waard. Deze bank had in opdracht van haar cliënt een confirmed letter of credit uitgegeven, op grond waarvan de begunstigde binnen een zekeren termijn wissels op de bank kon trekken, welke deze beloofde te betalen, mits zij vergezeld waren van nader omschreven documenten over een partij Javasuiker. In het contract tusschen koper en verkoper van de suiker was een bepaling gemaakt over den termijn, binnen welke het stoomschip uit Java moest vertrekken. Deze bepaling gaf den koper het recht onder

zekere omstandigheden den koop te annulleeren. In het geconfirméerd crediet was hiervan echter niets opgenomen. Toen nu de koper op grond van deze clause het koopcontract annulleerde en de bank sommeerde de wissels niet te honoreeren, verklaarde deze zich hiertoe niet bereid. De rechter stelde de National City Bank in het gelijk, betoogende, dat deze door het uitzenden van haar letter of credit op geenerlei wijze werd betrokken in de contracteele verhouding tusschen koper en verkoper; dat de bank alleen dan tegenover haar cliënt aansprakelijk zoude zijn, indien zij inbreuk maakte op een der bepalingen van het door haar geopende crediet: „It would be a calamity to the business world engaged in transactions of the kind mentioned in this complaint if, for every breach of a contract between buyer and seller, a party may come into a court of equity and enjoin payment on drafts drawn upon a letter of credit issued by a bank”.

Het valt intusschen op, dat in deze procedure door National City Bank en rechter steeds gesproken wordt van de bescherming der rechten van innocent third parties, waarmee de nemer en latere houders van den wissel worden bedoeld. Men zou hieruit het vermoeden putten, dat de beslissing wel eens anders kon zijn uitgevallen, indien de niet-innocent begunstigde zelf met de documenten bij de bank had moeten komen. Dit punt is van belang, omdat de banken in het oude Europa de laatste jaren speciaal contante geconfirméerde credieten zonder wisseltrekking openden, waarbij geen innocent third parties bestaan en de begunstigde rechtstreeks bij de bank komt. Het is intusschen nauwelijks aan te nemen, dat de bank zich daarbij wel moet inlaten met de verhouding tusschen koper en verkoper, waarvan zij niet op de hoogte is. De bank heeft een niet voor intrekking vatbare verplichting tegenover den verkoper op zich genomen, en deze moet op nakoming daarvan kunnen rekenen, onafhankelijk van eenigen rechtsmaatregel van den koper. Een uitzondering zoude hoogstens kunnen gemaakt worden, indien vaststaat, dat de cliënt het slachtoffer van oplichting zoude worden. Zoo deed zich voor eenigen tijd een geval voor, dat een Amerikaansch reeder-kolenverkoper bij een bank cognossemten inleverde over een lading kolen, die niet bestond. Het bedrog kwam eerst aan het licht, toen de koper zich met zijne papieren in de haven van bestemming meldde, waar bleek, dat het schip na lossing van een uit andere goederen bestaande lading reeds was vertrokken.

Zulke gevallen geven aanleiding te vragen, hoever de bank gaan moet en kan met het controleeren van de materiele waarde der documenten, die zij opneemt.

Is de bank ervoor aansprakelijk, dat de opgenomen documenten inderdaad de daarin vermelde goederen vertegenwoordigen, dat de verschepte partij, wat gewicht en kwaliteit betreft werkelijk overeenkomt met de in het cognossement vermelde gegevens? De meeste banken sluiten in hun clauses aansprakelijkheid hiervoor uit, doch ook indien dit niet geschiedt, is zulk een aansprakelijkheid moeielijk te construeeren. De bank ontvangt opdracht cognossemten op te nemen, waarin zekere gegevens zijn vermeld, terwijl de cliënt weet, dat de bank er niet op ingericht is haar personeel uit te zenden om de inlading te controleeren, dat haar beambten uitsluitend kunnen constateeren of het cognossement is ingevuld, zooals hij heeft aangegeven. Op dit laatste punt zijn de banken dan ook, en terecht, rigourens; een kleine afwijking van de voorgeschreven bewoordingen geeft aanleiding de documenten te weigeren. Onschuldige schijnende afwijkingen kunnen ernstige gevolgen hebben; menige bank heeft dit tot haar schade ondervonden. Maar het risico, dat de balen, in het cognossement vermeld als te bevatten tarwebloem, blijken zemelen in te houden, neemt de opdrachtgever willens en wetens voor zijn rekening. Wil hij dit risico niet loopen, dan kan

hij een contrôlecertificaat als bijkomstig document eischen.

Moeielijker is de vraag te beantwoorden of de bank voor de echtheid der documenten moet instaan. Er is alles voor te zeggen, dat de bank, die cognosseminten moet opnemen, ook controleert, of de stukken inderdaad een verbintenis van de daarin vermelde reederij behelzen, of zij van echte stempels en bindende handteekeningen zijn voorzien. In de praktijk is de contrôle hierop voor de banken niet gemakkelijk, daar zij wel zelden de handteekening van den kapitein zullen kennen, terwijl de cargadoors dikwijls een reeks van interne, aan de buitenwereld onbekende procuraties hebben verleend, speciaal voor het teekenen der stapels lijncognosseminten. Zijn de documenten belangrijk en de handteekeningen onbekend, dan informeren de banken wel telefonisch ter contrôle, maar het spreekt vanzelf, dat deze maatregel slechts bij uitzondering is toe te passen. De banken plegen zich dan ook te dekken door in hun clausules aansprakelijkheid voor de echtheid van stempels en handteekeningen af te wijzen. Het risico wordt dus op den opdrachtgever afgewenteld. Gevallen van onbevoegde of valsche afstempeling van spoorwegvrachtbrieven zijn in den oorlog meer dan eens voorgekomen.

Ten slotte nog een andere kwestie van documentaire credieten, die den laatsten tijd de aandacht van de bankiers over de geheele wereld heeft getrokken, maar die, nu haar hoofdoorzaak, het gebrek aan scheepsruimte, tot het verleden behoort, aan actualiteit dreigt te verliezen.

De kooper, die allicht zelf weder verkoocht op levering binnen een bepaalden termijn, heeft belang bij tijdige verscheping. Hij contracteert derhalve verscheping voor een zekeren datum en draagt zijn bank op, om alleen dan de cognosseminten op te nemen, indien deze ook voor dien datum worden aangeboden. Nu worden door tal van reederijen cognosseminten gebruikt, die aanvangen met ongeveer de volgende woorden: „received for shipment on board the steamship . . . or failing shipment by her by any succeeding steamer or steamers”. Cognosseminten, die niet den received-for-shipment vorm hebben, bevatten toch nagenoeg alle een clause, die de reederij het recht geeft, de lading te lossen en met een ander schip te doen vervoeren. De through bills of lading vermelden uiteraard niet eens een scheepsnaam.

Het gebrek aan scheepsruimte gaf natuurlijk aanleiding tot talloze gevallen, dat de goederen niet aankwamen met het schip, dat in de cognosseminten was vermeld, doch met een veel later vertrekkend schip, soms met verschillende schepen. Gevolg: teleurstelling en schade bij de koopers, die zich tot hun bank wendden met het verwijt, dat de goederen niet verladen waren binnen den voor het opnemen der documenten gestelden termijn.

Blijkbaar hebben de Amerikaansche banken met deze en andere kwesties de meeste moeielijkheden gehad. In ieder geval hebben zij het krachtigst ingegrepen door de „Regulations affecting export commercial credits adopted by the New York Bankers Commercial Credit Conference of 1920”, welke bij het opnemen van documenten door de aangesloten banken zullen worden toegepast. Verschillende banken in andere landen hebben individueel het Amerikaansche voorbeeld gevolgd en hun gedragslijn speciaal ten aanzien der received-for-transportation cognosseminten wereldkundig gemaakt. De Engelsche banken echter, blijkbaar de vrijheid willende behouden elk geval afzonderlijk te beoordeelen, hebben zich nagenoeg alle afzijdig gehouden, en ook de Nederlandsche bankiersverenigingen hebben er tot nu toe de voorkeur aan gegeven hun aandacht te blijven wijden aan hun minimum- en maximumcondities, en zich niet te verdiepen in het stellen van algemeene regelen voor dezen tak van hun bedrijf.

De Regulations bepalen, dat received-for-transportation bills of lading als volwaardig zullen worden op-

genomen, tenzij speciale instructie zulks verbiedt: een juiste regel, die volgens ons recht ook zonder Regulations van kracht is.

In Engeland beoordeelen de banken, zooals gezegd, elk geval naar zijn mérites en zullen sommige weigeren een received-for-transportation cognossement, gedateerd 30 Januari, op te nemen, indien het crediet op 31 Januari expireert. De meeste banken nemen echter ook daar genoemde stukken als volwaardig op.

Er zijn meer punten, bij welke de opvattingen in verschillende landen uiteenloopen. Zoo accepteren de Amerikaansche banken cognosseminten over gedeeltelijke verlading; hier te lande geschiedt zulks alleen bij speciale opdracht. In Amerika worden railroad-through bills of lading in het algemeen niet zonder instructie opgenomen; Hollandsche banken zouden hier allicht anders over denken.

De slotbepaling der Regulations geeft den Amerikaanschen banken het recht alle voorafgaande voorschriften en instructies te negeren, en zet dus het geheele reglement op losse schroeven: „If the beneficiary shall make representations, or shall offer security, satisfactory to the bank, that no loss shall result to its correspondent or client by the waiver of any such regulations or any instruction, the bank reserves the right to make such waiver, and shall recognize no claim in the premises unless substantial direct damage shall be shown to have resulted”, een bepaling, die moge aanbevolen worden in de bijzondere aandacht van ieder koopman, die credieten in Amerika laat openen.

Het spreekt vanzelf, dat de naar het buitenland gezonden opdrachten worden uitgevoerd volgens de daar bij de banken bestaande gebruiken, en uit het voorgaande volgt, dat de Hollandsche bank, die voor haar cliënt een crediet in het buitenland opent, niet met zekerheid kan zeggen, dat die uitvoering à la lettre zal geschieden. In de praktijk blijkt echter, dat de hieruit voortvloeiende bezwaren gering zijn, hetgeen begrijpelijk is, daar de bank-lasthebster niet van de opdracht zal afwijken, indien zij niet meent hierdoor de belangen van den lastgever te dienen.

Wij leven nu weer in een tijd van overvloedige scheepsruimte, en veel moeielijkheden, die de laatste jaren bij documentaire credieten gerezen zijn, zullen zich dientengevolge niet meer voordoen.

WAT GIJ NIET WILT, DAT U GESCHIEDT . . .

De Volkenbond is in vele opzichten een voortzetting van den Bond „Gealliëerden en Geassocieerden”, die uit de Entente groeide. Het is dus niets buitengewoons, dat het Volkenbondverdrag practijken van de Entente gedurende den oorlog weerspiegelt. Nederland, dat die practijken niet steeds ten volle bewonderde, had dientengevolge bij toetreding tot het Volkenbondverdrag wel over het een en ander heen te stappen, want hoewel dit verdrag slechts voor de toekomst geldt, heeft de aanvaarding er van, gezien de wijze en het tijdstip van de tot stand koming, toch wel veel van een mede-sanctioneering van het juist afgesloten verleden. Wat wij in dit opzicht aanvaard hebben betreffende economische blokkade van een plichtverzakend bondslid, komt op het oogenblik in een eigenaardig licht, nu het verleden niet afgesloten blijkt, nu de mogelijkheid niet uitgesloten is, dat ons verkeer met Duitschland andermaal ernstig belemmerd zal worden. Een eigenaardig licht, omdat wij daardoor tegenover een maatregel, waartegen wij gedurende den oorlog protesteerden, maar dien wij door het Volkenbondverdrag op ons namen in de toekomst op anderen te zullen toepassen, onverwachts opnieuw als lijdende partij zouden komen te staan.

In art. 16, lid 1, van het verdrag verplichten de leden zich om, indien een lid in strijd met de artikelen 12, 13 of 15 een oorlog begint, „à rompre immédiatement avec lui toutes relations commerciales ou financières, à interdire tous rapports entre leurs

nationaux et ceux de l'Etat en rupture de pacte et à faire cesser toutes communications financières, commerciales ou personnelles entre les nationaux de cet Etat et ceux de tout autre Etat membre ou non de la Société". Of de bepaling in haar absoluutheid uitvoerbaar is, kan hier buiten bespreking blijven; zij verplicht in ieder geval tot zoo groot mogelijke belemmering van verkeer tusschen een bondslid en een staat, die niets met dien Bond te maken heeft, (membre ou non...). Een bestraffing van een bondslid wogens schending van verdragsplichten is te vergelijken met de bestraffing van Duitschland door de Entente, nu deze van oordeel is, dat Duitschland zijn verplichtingen uit het Vredesverdrag niet nakomt; de twee gevallen vertoonen althans genoeg overeenkomst om tot nadenken te stemmen en om ons praktisch te doen gevoelen, wat de positie van het niet-bondslid van art. 16 zal zijn. De tegenwoordige toestand komt immers vrijwel overeen met het geval, dat Duitschland lid van den Volkenbond zou zijn, en Nederland niet en dat de leden aan toepassing van het eerste lid van art. 16 tegenover Duitschland toewaren, waarbij zij dan Nederland, wat betreft zijn verkeer met Duitschland, niet zouden mogen ontzien. Zouden wij dat zonder protest aanvaarden van een bond, waarmede wij niets te maken hadden?

Zoo neen, mogen wij dan, nu wij wel lid zijn, de bepaling handhaven tegenover andere niet-bondsliden? En mogen wij verwachten, dat die zich dat zullen laten welgevallen, indien zij machtig genoeg zijn om er zich tegen te verzetten?

Zoo ja, d.w.z. waren wij zoo overtuigd, dat een dergelijk ingrijpen in de belangen van niet-bondsliden noodzakelijk was om de straf effectief te doen zijn, dat wij ons er bij zouden neerleggen, in welk geval wij dus ook gerechtigd zijn, de bepaling van art. 16 lid 1 te verdedigen, mogen wij dan mopperen als de Entente nu haar bestraffing op vrijwel overeenkomstige wijze inricht?

Gedurende den oorlog waren wij volkomen vrij, tegen dergelijke belemmering van ons verkeer te protesteeren; nu wij het Volkenbondverdrag aanvaard hebben, zal dit minder goed gaan. Na de eerste berichten over toepassing van de sancties tegen Duitschland gingen echter onmiddellijk stemmen op tegen een mogelijke belemmering van ons verkeer, en voor het geval alsnog tot een algemeene blokkade mocht worden overgegaan, lijkt het niet twijfelachtig of in Nederland zal men zich weer sterk verongelikt gevoelen en allerwegen protesteeren.

Het lijkt dan echter evenmin twijfelachtig, dat het zuiverder en beter is, de bedreiging van niet-leden in art. 16 lid 1 van het Volkenbondverdrag niet langer te onderschrijven.

Mr. J. F. LYCKLAMA à NIJEHOLT.

RUBBER IN 1920.

Onze medewerker schrijft:

De gunstige verwachtingen, welke men in het algemeen koesterde bij den aanvang van het jaar omtrent rubber zijn niet in vervulling gegaan. Wel zelden heeft op de wereldmarkt een product een zoodanige teleurstelling bij producenten teweeg gebracht als rubber; de werkelijkheid is inderdaad een bijna volkomen tegenstelling geworden van de in het algemeen geenszins overdreven voorstellingen welke men aan het einde van het jaar 1919 en zelfs nog in de lente van 1920 maakte. De crisis, welke het artikel nog doormaakt, kon moeilijk verwacht worden.

Wederom is gebleken welk een overwegenden invloed de Vereenigde Staten als de grootste consumenten op den prijs van het artikel uitoefenen. De eerste aanleiding tot de steeds dalende lijn in de prijzen is dan ook zonder twijfel de onthouding van koopers in de Vereenigde Staten geweest en de malaise, welke in de Amerikaansche rubberindustrie heerscht, is in deze prijzen maar al te zeer tot uitdrukking gekomen. De

grootte hoeveelheden rubber, welke Amerika in het najaar van 1919 en nog in het voorjaar van 1920 voornamelijk op levering kocht, bleken te groot om nog dit jaar geheel verbruikt te worden. De voorraden banden en andere rubberartikelen, welke de fabrieken allens gemaakt hadden, konden niet meer geregeld afgezet worden, terwijl bovendien de groote spoorwegstaking in het voorjaar van grooten invloed op den afzet der producten was.

Toen daarna de banken hun politiek begonnen van beperking der credieten, werden de meeste fabrieken gedwongen hun voorraden van gefabriceerde artikelen zoo spoedig mogelijk van de hand te doen, terwijl zij tevens genoodzaakt werden, door gebrek aan orders van het koopend publiek, de leveringscontracten in grondstoffen, waaronder in de eerste plaats rubber, op latere termijnen te verschuiven en zelfs te annuleeren. In plaats dat de Amerikaansche industrie, zooals algemeen verwacht werd, in het begin van het tweede halfjaar weer als koper in de markt zou komen, traden de fabrikanten zelf als verkooper van het ruwe product op en een groote prijsdaling was daarvan het gevolg. Zonder twijfel echter werd deze prijsdaling geaccentueerd door een verwoede speculatie voornamelijk in het verre Oosten (Singapore) en in New-York. Verschillende faillissementen waren daarvan weer het gevolg, welke faillissementen telkens nieuwe gedwongen verkoopen met zich medebrachten en welke op hun beurt weer lagere prijzen van het product veroorzaakten. Hierbij komt nog, dat ook de rubberindustrie in Engeland en op het vaste land van Europa in de tweede helft van dit jaar zich niet onttrekken kon aan de gevolgen van de algemeene malaise op handelsgebied en de economische moeilijkheden, welke thans duidelijk aan den dag getreden zijn, deden mede hun invloed gelden op de ontwikkeling van de rubberindustrie in Europa.

Wat den *loop der prijzen* betreft, zoo gaf ook gedurende het afgelopen jaar Londen als hoofdmart bijna onafgebroken den boventoon aan. De hooge prijzen (hoogste noteering 2/10½) waarmede dit jaar begon en welke gedeeltelijk veroorzaakt waren door gedwongen indekking, duurden voort tot ongeveer Maart, doch op het laatst van deze maand viel de prijs tot 2/2½ om daarna langzaam terug te loopen tot Juli, in welke maand een prijs van 1/9 bereikt werd.

De daling werd met kleine onderbrekingen voortgezet tot de ergste val komt in den herfst, toen binnen twee maanden de prijzen van 1/9 op 1/1 kwamen voor standaard crêpe. In December werd de laagste noteering bereikt n.l. 10 d. voor crêpe en 9 d. voor standaard sheets. Tot deze noteering werden echter weinig werkelijke zaken gedaan en het jaar sluit op 11¼ d. voor crêpe en 10¼ voor sheets.

Bijna het geheele jaar noteerde crêpe boven sheet. Meestal bedroeg het verschil 1 d. ten gunste van crêpe.

De prijzen van *Para* gingen regelmatig achteruit. De noteering in Januari bedroeg 2/7½ en einde December 1/-½.

Het behoeft geen betoog dat de thans heerschende prijzen een verlies voor producenten beteekenen en het gevolg is dan ook geweest dat op het eind van het vorige jaar door de Vereenigingen der Engelsche en Nederlandsche Rubber-Maatschappijen wederom plannen beraamd werden om te komen tot een vrijwillige productiebeperking welke ten minste 25 pCt. zou bedragen. In sommige kringen wordt zelfs aangenomen dat ook deze beperking niet voldoende zal zijn om weder loonende prijzen voor het product te bewerkstelligen en door hen wordt eenig heil alleen verwacht indien van overheidswege een productiebeperking van 50 pCt. gelast wordt. In hoeverre overheidsbemoeiing doongevoerd kan worden of zelfs aan te raden is, zullen wij hier buiten beschouwing laten.

Productie. Juiste gegevens omtrent de wereldproductie ontbreken nog steeds. Weliswaar worden geregeld cijfers gepubliceerd omtrent verschepingen van het productieland, doch deze kunnen moeilijk als basis

aangenomen worden daar de voorraden in het land van productie niet gegeven en slechts geschat kunnen worden. De ramingen van de productie van plantagerubber in 1920, loopen dan ook zeer uiteen, doch vrij algemeen wordt aangenomen dat de wereldproductie van plantagerubber in totaal 337.000 tons heeft bedragen, samengesteld als volgt:

Malakka	195.000 tons	
Nederl-Oost-Indië	85.000 "	
Ceylon	42.000 "	
Br.-Indië (incl. Birma) ..	7.000 "	
Borneo, Serawak en Siam	8.000 "	
		337.000 tons

Aan *Para en Caucho* (de Zuid-Amerikaansche wilde rubber) werd geproduceerd

29.000 "

De productie van de overige wilde rubbersoorten, *Congo* en *Madagascar* en *Centraal-Amerika* bedroeg

7.000 "

Totale wereldproductie

373.000 tons

De opeenhooping van voorraden in het tweede halfjaar bewees duidelijk, dat deze geheele productie te groot was voor de tegenwoordige consumptie. Inderdaad zijn de zichtbare voorraden zoo groot, dat er zeer veel optimisme toe behoort, om een algemeene verbetering binnen afzienbaren tijd te verwachten. Amerika voerde weliswaar ca. 221.000 tons in, waarvan 197.000 ton plantagerubber doch deze hoeveelheid werd bij lange na niet door de fabrieken verbruikt, aangezien de stocks in New York einde 1920 ca. 70.000 tons bedragen.

De zichtbare voorraad in Engeland liep geleidelijk op en bedroeg aan het einde van het jaar

56.500 "

De voorraden op het vasteland van Europa zijn ook grooter dan normaal n.l.

Holland	6400 tons
Antwerpen	1700 "
Bordeaux	800 "
Hamburg en andere markten	1600 "

10.500 "

Ten slotte wordt de voorraad in Indië geschat op

ca. 68.000 "

terwijl nog stoomend zijn

ca. 15.000 "

zoodat het nieuwe jaar begint met een

zichtbaren voorraad van

ca. 220.000 tons

dus belangrijk meer dan de helft van de totale wereldproductie.

Consumptie. Zooals reeds boven vermeld, ging het grootste gedeelte van de productie weer naar de Vereenigde Staten. Als tweede verbruiksland geldt nog steeds Engeland, hoewel ook daar het verbruik ver onder dat van 1919 bleef. Ook de overige Europeesche landen verbruikten minder dan het voorgaande jaar, met uitzondering van Duitschland en Oostenrijk, welke hun verbruik konden opvoeren tot ca. 8000 tons, hetgeen echter nog ver onder hun verbruik van voor den oorlog blijft. Het verbruik van Nederland is slechts bij benadering aan te geven. De hoeveelheid, welke daarvoor aangenomen wordt, is ca. 800 ton, ofschoon dit vermoedelijk eer te hoog dan te laag is.

De Nederlandsche rubbermarkt heeft zich niet kunnen onttrekken aan de algemeen ongunstige factoren welke wij hierboven noemden. In het begin van het jaar kon nog van een levendigen handel gesproken worden en werden de aangevoerde partijen, zoowel in de inschrijving te Amsterdam als ondershands aangeboden, vlot opgenomen.

De werkstaking van de havenarbeiders in het voorjaar wierp de eerste ernstige belemmering op en de gevolgen waren ook voor den rubberhandel wegens den zeer langen duur van de staking, zeer ernstig. Toen de staking geëindigd was, bleek ook de kooplust voorbij. De Vereenigde Staten verschenen niet in de markt en men was hoofdzakelijk aangewezen op

de koopers van het vaste land. Aanvankelijk was de afzet naar Duitschland niet ongunstig, doch de groote koersschommelingen, welke de waarde van de mark tegenover die van den gulden nog meer deden dalen, maakten ten slotte, dat de koopers zeer terughoudend werden.

De totale *invoeren* bedroegen 11650 ton, waarvan ca. 11200 tons plantagerubber. Hiervan werden ingevoerd te Amsterdam ca. 7423 tons en te Rotterdam 4227 tons. In Rotterdam werd bijna alles ondershands geplaatst; een enkele inschrijving, welke gehouden werd in het begin van het jaar, had weinig succes en de importeurs hadden geen aanleiding met dit systeem door te gaan. In Amsterdam evenwel houdt men nog aan het inschrijvingssysteem vast, hoewel ook daar het succes zeer gering was. Van den geheelen aanvoer werden ca. 4214 tons in twaalf inschrijvingen aangeboden en slechts 2500 tons verkocht waarvan een groot deel nog na de inschrijving.

Het grootste gedeelte van den aanvoer kwam direct uit Nederlandsch Oost-Indië, n.l. ca. 10.300 tons en ca. 900 tons plantagerubber kwamen uit Engeland, België en andere landen. Aan wilde rubber werden ca. 440 tons ingevoerd voor ongeveer de helft uit de Congo en voor de andere helft uit Zuid-Amerika (*Para-soorten*). De uitvoeren bedroegen ca. 6375 tons waarvan ca. 5770 tons plantagerubber. De verdeling van den uitvoer is als volgt:

Duitschland en Oostenrijk 3640 tons, waarvan 3150 tons plantagerubber.

Vereenigde Staten 1880 tons, bijna geheel plantagerubber.

Andere landen 855 tons, waarvan 740 tons plantagerubber.

De voorraad in Holland, welke op 1 Januari 1920 ca. 1930 tons bedroeg, nam aanzienlijk toe en bedroeg op 31 December 1920 6400 tons.

De termijnmarkt in Amsterdam nam toe in belangrijkheid en de omzetten bedroegen voor crêpe en sheets te zamen 4275 tons. De termijnmarkt te Rotterdam genoot minder belangstelling en verliep langzamerhand.

LONDENSCH E CORRESPONDENTIE.

Nabetrachting over de Londensche conferentie; export-credieten; handelsbeweging over Februari; nieuwe invoerrechten op katoen in Britsch-Indië; de situatie in de kolennijverheid.

Onze Londensche Correspondent schrijft ons d.d. 12 Maart 1921:

The distinguished journalist who signs himself „S” in the Westminster Gazette has summed up the impression of the week admirably. „Everything in Europe is worse since the Paris and London Conferences.” The breakdown in the Conference on Monday has led to such a depression of spirits as has not been witnessed before. I do not want for a moment to convey the impression that public opinion as a whole is in the least inclined to relax its demands on the Germans, but the moral unity which followed from the stupidity of the German delegation in the early part of last week has gone. The Liberals and some at least of the Labour Party are now saying that the rejection in toto of the second German offer was a mistake; and there is the gravest fear not only as to the outcome of the renewed use of force, but also as to the effect of the penalties upon trade. The German banks have already withdrawn their deposits,¹⁾ as the sudden jump of the rate to 232 last Saturday confirms, and there has been considerable cancellation of orders on German account. But this is nothing compared to the probable effects of the 50 pCt. tax upon German debts, for this

¹⁾ [Gelijk bekend, heeft Duitschland de vorige week te Amsterdam zeer groote hoeveelheden Francs verkocht. — Red.]

is what the new bill will in reality mean. „You cannot do business at the point of the bayonet” said the Liberal leader in the House of Commons on Thursday evening. The Prime Minister, on the other hand, seemed to regret that it should have been necessary to impose so excellent a scheme as part of a system of „sanctions”, for he thought that it opened the way to a real settlement of the whole reparations. The Government expects to receive £20 millions from the scheme in the course of the year. He did not think that the German Government would refuse to refund their nationals for the sums appropriated by the Government, for this would mean that the Germans would lose their trade, and Germany was in no position to lose the English or any other market. But though this is sound enough as far it goes, the supporters of this point of view overlook that it may equally be impossible for the Germans to meet the additional taxation involved, so that the loss of the English market might even be the lesser of two evils. But there is unfortunately no doubt that for some time to come these proposals must hamper trade greatly. It may quite well be that there will virtually be a cessation of trade, with loss to both sides.

This matter by itself is serious enough, but the whole situation is complicated by the Anti-Dumping Bill. It has been definitely stated that any deductions on account of Reparations are entirely independent of additional taxation imposed on the ground of the lower value of the mark. If we assume that the price of German goods will be increased by some 100 pCt. in order to allow for the deductions, we must add thereto the taxation under the Anti-Dumping Bill. How it will be possible for trade to be carried on under these circumstances it is really difficult to see.

The bill sanctioning these proposals was to have been passed on Friday, but although formally introduced into the House, the second reading debate will not take place until next week. The Labour Party has resolved not to oppose the bill, considering that it is better to throw the whole onus on to the Government, and the rejection is to be moved by one of the most violent of the anti-Germans in the House. The only hope is that the Germans will respond to the veiled invitation which the moderation of the Premier's tone in the Foreign Office Debate on Thursday evening leads one to suppose he is extending.

Meanwhile the discussion as to Export-Credits is going on. Sir Robert Horne announced to the House of Commons on Wednesday a further amendment of the Official Exports-Credit Scheme. The Government was prepared in future to guarantee 85 pCt. of the invoice value of the goods to the exporter, and extend a 70 pCt. guarantee to any banker financing an exporter under the scheme. The foreign importer was in future to put up security to 50 per cent of the amount involved, and the Government would take the risk of the remainder. This means that in the event of the importer paying only 50 per cent, the Government was prepared to face a total loss of 35 pCt. in the event of no banker being involved, and 25 pCt. if the transaction were financed by a bank. The latter thus takes 15 pCt. of the risk, as does the exporter himself. Sir Robert also stated that the net result of the negotiations with the insurance and banking interests was that the latter preferred the Ter Meulen scheme to the Mountain scheme, and it appears from his statement that the insurance interests have retired altogether.

On the subject of the Russian Trade Agreement, he said that the Law Officers of the Crown were of opinion that the signature of the trade agreement would be equivalent to de facto recognition, so that the impounding of gold under the Sagor judgment was not to be anticipated. Further,

claims against the Russian Governments were valid the moment the agreement was signed.

The Board of Trade figures relating to overseas trade are now available, and show, as might be expected a considerable decline:

(In mill. £ stg.)	February	Excess or decline over previous month	Monthly Average 1920.
Total imports.....	£ 96.97	£ 20.08 dec.	£ 161.39
Re-Exports.....	„ 8.00	„ 1.95 „	„ 18.53
Exports, Brit. Produce..	„ 68.22	„ 24.53 „	„ 111.30
Retained Imports.....	„ 88.97	„ 19.13 „	„ 142.86
Excess of Imports.....	„ 20.75	„ 6.41 incr.	„ 31.56

It should be remembered, in estimating the bearing of these figures, that the month was shorter, and that prices have fallen, but the official report itself states that „it appears practically certain that a substantial reduction in the volume, as well as in the value, of our foreign trade is indicated by the February totals.”

One has again regretfully to report that the markets show no great signs of improvement. The Cotton Industry has been thoroughly roused over the new Indian cotton duties, which result in a difference of 8 per cent between the burden imposed on the Lancashire and the Indian maker. It is interesting to see that the Federation of British Industries, strongly protectionist as it is in tone, has been unable to keep out of the fight, and is protesting as vigorously as the Manchester Chamber of Commerce itself. The Government attitude is that it cannot refuse to sanction these increased rates without offending Indian opinion. Whilst it is the case that increases have to be submitted to the home authorities, it is also the case that the Houses of Parliament, in discussing the problem of Indian Government, practically committed the country to a policy of autonomy for India in tariff matters. This is not the only inter-Imperial matter which is causing trouble at the moment. At a recent bye-election, the Minister of Agriculture was defeated by a Labour candidate largely on the cry that the embargo on the importation of Canadian lean cattle was keeping up the price of meat. The result is a duel between the Canadian authorities, supported by the Smithfield meat interests and the consumers, and the breeders of English meat. It is argued that Canada was the first Dominion to grant a preference, that the Canadian farmer is free-trade in sentiment, and that the only reward he gets is to have his products excluded from the market. On the other hand, the agricultural interests declare that here is no shortage, and that the importation of lean cattle cannot in any case affect the immediate position.

The economists are very pleased at the reduction of the estimates for the various services. Thus the Army Estimates are being cut down by some £59 millions as compared to last year, and the Civil Service Estimates are down by considerably more than that. On Thursday evening, also, the Chancellor announced that in future the rate for Treasury Bills would be reduced by ½ per cent, and the rate would be thus 6 per cent. This is welcomed as indicating that the bank rate will be reduced shortly, and thus that gilt-edged securities receive a much needed fillip.

The Bankers' Figures for the last month are now also available. I reproduce them in the aggregate only:

(In mill. £ stg.)	
Deposits.....	£ 1796.1
Cash in hand etc...	„ 197.9, equal to 11 % of deposits
Cheques in transit..	„ 54.1
Call Money.....	„ 95.7 „ 5 % „
Bills Discounted...	„ 332.4 „ 18.5 % „
Investments.....	„ 329.1 „ 18 % „
Advances.....	„ 861.3 „ 48 % „

Prices show a continued decline: the Board of

Trade index-number registering the following changes,

	Feb. '20.	Jan. '21.	Feb. '21.
Total Foods.....	100	100.6	91.3
Iron and Steel....	100	98.2	87.6
Other metals.....	100	83.4	78.7
Cotton.....	100	36.8	32.0
Other Textiles....	100	50.7	46.1
Other Articles....	100	78.4	76.7
Total, not Food...	100	69.4	63.9
All articles.....	100	78.9	72.3

The coal position still gives room for considerable anxiety. The Coal Mines Decontrol Bill was read for a second time this week, and led to a heated debate, in which the miners accused the Government of bad faith, and expressed their fear that on March 31 the whole of the miners would be out of employment. Since that debate a Miners Conference has been held, which declared for a national wage settlement, a new „1921” wage standard, and for a minimum distribution profit to the employers of one tenth of the new standard wages. Any surplus to one, one tenth to the owners, nine-tenths to the men, whilst there was also to be a national Profits Pool. The resignation of Mr. Smillie was announced, and thus at a very critical time, the men lose the most experienced leader they possess. The loss on the working of the mines in January amounted to no less than £4.89 millions. But it is very improbable that a strike will take place, for Sir Robert Horne has called the owners and the men to the Board of Trade, and a compromise will probably be arrived at.

INDEX-CIJFERS.

Datum	Algem. index-cijf. van „the Economist”	Gem. pondenkenoers over de afg. mnd.	Herleid algemeen index-cijfer.
1 Januari 1914.....	119,2	12,11 ^{1/4}	119,6
1 Januari 1915.....	127,3	11,78	124,1
1 Januari 1916.....	151,6	11,02	138,3
1 Januari 1917.....	223,0	11,68	215,6
1 Januari 1918.....	263,2	11,06	240,9
1 April „.....	266,6	10,395	229,4
1 Juli „.....	277,5	9,37	214,4
1 October „.....	283,5	9,86	228,1
1 Januari 1919.....	277,0	11,19	256,6
Einde Januari 1919....	265,9	11,33	249,4
„ April „.....	262,4	11,535	250,1
„ Juli „.....	293,2	11,70	284,0
„ October „.....	308,1	11,06	282,1
„ Januari 1920.....	353,1	9,83	286,7
„ Februari „.....	370,9	8,985	275,9
„ Maart „.....	379,6	10,125	318,2
„ April „.....	374,2	10,65	329,9
„ Mei „.....	372,7	10,655	328,7
„ Juni „.....	356,7	10,905	322
„ Juli „.....	358,0	11,107	329,2
„ Augustus „.....	352,0	11,01	320,8
„ September „.....	347,5	11,21	322,5
„ October „.....	326,1	11,20 ^{1/2}	302,48
„ November „.....	299,7	11,37	282,09
„ December „.....	269,3	11,31	252,1
„ Januari 1921....	255,3	11,37 ^{1/2}	240,4
„ Februari „.....	235,3	11,34	220,9

De daling der groothandelsprijzen heeft, na de geringe vermindering in Januari, haar snel verloop weer hervat; de daling gedurende de maand Februari bedraagt 441 punten. Sedert het einde van September bedraagt de daling niet minder dan 2469 punten, d.w.z. gemiddeld 500 punten per maand, terwijl het totale index-cijfer tot 5176 punten is teruggefallen, hetgeen het laagst genoteerde punt is sedert Februari 1917. Bij het sluiten van den Wapenstilstand bedroeg het totaal-cijfer 6212 punten, bij het uitbreken van den oorlog 2565, terwijl het hoogste aantal punten, nl. 8352, bereikt werd aan het einde van Maart van het vorige jaar.

Hieronder volgt de gebruikelijke — aan „The Economist” ontleende — tabel.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen index-cijfer
Basis (gemidd. 1901—5) ..	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April „	560	350 ^{1/2}	626 ^{1/2}	493	567	2597	118,0
1 Juli „	565 ^{1/2}	345	616	471 ^{1/2}	551	2549	115,9
1 October „	646	405	611 ^{1/2}	472 ^{1/2}	645	2780	126,4
Einde Dec. 1914	714	414 ^{1/2}	509	476	686 ^{1/2}	2800	127,3
„ „ 1915	897	446	731	711 ^{1/2}	848 ^{1/2}	3634	165,1
„ „ 1916	1294	553	1124 ^{1/2}	824 ^{1/2}	1112	4908	223,0
„ „ 1917	1286 ^{1/2}	686	1684 ^{1/2}	839 ^{1/2}	1348 ^{1/2}	5845	263,2
„ „ 1918	1303	782 ^{1/2}	1805 ^{1/2}	816	1337	6094	277,0
„ Jan. 1919	1287	782 ^{1/2}	1618 ^{1/2}	828	1335	5851	265,9
„ Febr. „	1288 ^{1/2}	782 ^{1/2}	1596 ^{1/2}	818	1310 ^{1/2}	5796	263,8
„ Mrt. „	1285	782 ^{1/2}	1502	844 ^{1/2}	1294	5708	259,4
„ April „	1306 ^{1/2}	752	1512 ^{1/2}	912 ^{1/2}	1290 ^{1/2}	5774	262,4
„ Mei „	1310 ^{1/2}	776 ^{1/2}	1643	931	1327	5988	272,2
„ Juni „	1338	800	1741 ^{1/2}	937	1371 ^{1/2}	6188	281,3
„ Juli „	1339 ^{1/2}	805 ^{1/2}	1854 ^{1/2}	1033 ^{1/2}	1417	6450	293,2
„ Aug. „	1380	822 ^{1/2}	1877 ^{1/2}	1040	1383	6503	295,6
„ Sept. „	1399	817 ^{1/2}	1979 ^{1/2}	1047	1344	6587	299,4
„ Oct. „	1412	838	2123	1064	1358	6795	308,9
„ Nov. „	1427 ^{1/2}	866	2202 ^{1/2}	1093	1396	6985	317,5
„ Dec. „	1441 ^{1/2}	881 ^{1/2}	2442 ^{1/2}	1145	1453 ^{1/2}	7364	334,7
„ Jan. 1920	1461	857 ^{1/2}	2702 ^{1/2}	1211 ^{1/2}	1535 ^{1/2}	7768	353,1
„ Febr. „	1454	886 ^{1/2}	2951 ^{1/2}	1253 ^{1/2}	1614 ^{1/2}	8160	370,9
„ Mrt. „	1508	914	2974 ^{1/2}	1246	1709 ^{1/2}	8352	379,6
„ April „	1498 ^{1/2}	908	2938 ^{1/2}	1232 ^{1/2}	1654 ^{1/2}	8232	374,2
„ Mei „	1484	981 ^{1/2}	2819	1295 ^{1/2}	1619	8199	372,7
„ Juni „	1511	929 ^{1/2}	2562	1289	1555 ^{1/2}	7847	356,7
„ Juli „	1499	934	2594	1308	1541	7876	358,0
„ Aug. „	1438	927	2521	1302 ^{1/2}	1554 ^{1/2}	7743	352,0
„ Sept. „	1504	928	2362 ^{1/2}	1311	1539 ^{1/2}	7645	347,5
„ Oct. „	1560 ^{1/2}	900 ^{1/2}	1951 ^{1/2}	1316 ^{1/2}	1446	7175	326,1
„ Nov. „	1478	869 ^{1/2}	1651	1259 ^{1/2}	1336	6594	299,7
„ Dec. „	1344	805	1284	1216	1275	5924	269,3
„ Jan. 1921	1295 ^{1/2}	797	1187	1128 ^{1/2}	1209	5617	255,3
„ Febr. „	1176 ^{1/2}	771	1038	1053	1137 ^{1/2}	5176	235,3

Wederom valt de grootste daling te constateeren in de groep „weefstoffen”, doch de eerste groep der voedingsmiddelen vertoont eveneens een aanzienlijke prijsvermindering, terwijl ook de groep „delfstoffen” een scherper uitgesproken daling vertoont dan in de laatste drie of vier maanden.

Het volgende staatje geeft den huidige stand der verschillende groepen weer, vergeleken met het niveau bereikt bij het sluiten van den Wapenstilstand. November 1918 is daarbij gelijk 100 gesteld.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal
Einde Nov. 1918 ..	100	100	100	100	100	100
„ Sept. 1919 ..	108	104	107	116	97	106
„ Dec. 1919 ..	112	113	132	126	104	118
„ Mrt. 1920 ..	117	116	161	138	123	134
„ Aug. 1920 ..	111	118	136	144	112	124
„ Sept. 1920 ..	117	119	128	145	110	123
„ Oct. 1920 ..	121	115	104	145	104	116
„ Nov. 1920 ..	115	111	89	139	96	106
„ Dec. 1920 ..	104	103	69	134	92	95
„ Jan. 1921 ..	100	102	64	125	87	90
„ Febr. 1921 ..	91	99	56	116	82	83

Gedurende Februari was er een algemeene daling in granen en meel. Aardappelen daalden eveneens aanzienlijk, terwijl er een geringe daling in rund- en schapenvleesch valt waar te nemen en de prijs van varkensvleesch iets steeg. Bij de tweede groep der voedingsmiddelen was thee een weinig hoger, suiker en boter zijn lager, de andere bleven onveranderd. In weefstoffen was de daling algemeen; ruwe katoen, speciaal Egyptische, vertoonden opnieuw een sterke prijsvermindering. Hennep en jute daalden eveneens aanzienlijk. Bij de delfstoffen waren zoowel ruw ijzer en stalen rails lager. Lood daalde sterk, tin was een weinig lager en koper steeg eenigszins na de aanzienlijke daling van eenigen tijd geleden. Bij de

groep „diversen” waren leder, rubber en olie een weinig lager, doch de groote daling kwam voor bij soda en indigo.

AANTEKENING.

De Wisselkoersen van Australië. — In aansluiting op hetgeen onze Londensche correspondent over den stand van de wisselkoersen in Australië reeds mededeelde, ontleenen we nog eenige opmerkingen aan een onderzoek van den American Trade Commissioner Ferrin, te Melbourne.

Verscheidene banken in Australië weigeren n.l. den verkoop van T.T. en alle andere vormen van remise op New York en Londen. Mr. Ferrin kreeg eerst den indruk dat het een maatregel was om den handel met Amerika moeilijk te maken, doch dit bleek onjuist te zijn. Een enkele bank schijnt nog wel te goed in Londen en New York te hebben, doch blijkbaar is dit zoo weinig, dat reeds een bank weigende klanten van banken, die niet in de gelegenheid waren remise te verkoopen, te helpen.

De stand der wisselkoersen op Londen in Australië werd daardoor voor eenige weken de volgende:

	koopen	verkoopen
cable	101	102½
on demand	100%	101%
30 dagen	99%	101%
60 „	99%	100%
90 „	98½	100%

Het resultaat is dat de Australische importeurs orders voor Amerikaansche goederen moesten annuleeren. Er werd een voorstel gedaan om goud te exporteeren om op die manier een te goed te krijgen, dit goud zou van de Gold Producers' Association gekocht kunnen worden. Er is wel een goud embargo in Australië, doch de Gold Producers' Association is hiervan vrijgesteld. Toch levert deze goudexport groote moeilijkheden op, daar de Commonwealth Bank de hand legt op het goud van de Gold Producers' Association. Genoemde bank gaf voorschotten aan de mijnen in Australië om het bedrijf voort te kunnen zetten. Enkele particuliere banken hebben wel goud voor export in kas, doch de regeering maakt bezwaar tegen den export hiervan.

De voldoening van £ 8.000.000 vlottende schuld van Australië aan Engeland bracht eenige maanden geleden ook moeilijkheden met zich. Het ontbrak toen aan medewerking bij de wolproducenten.

Van den wollexport is ook geen verbetering van de wisselkoersen te verwachten in verband met den slechten toestand van den wolhandel.

In de „Times” van 15 Januari staan mededeelingen omtrent een „wool scheme” dat door de regeering aangenomen is. Het totale overschot aan wol bedraagt 1.800.000 balen met een boekwaarde van £ 56.000.000. De helft van dezen voorraad zal kapitaalbreng van £ 25.000.000 voor een nieuwe maatschappij zijn, de „British-Australian Wool Realization Association”. Op die manier zal ook de wolvoorraad in handen van de Britsche Regeering door de nieuwe maatschappij verkocht worden, zoodra de marktconditiën dit toe staan. Het is dus de vraag of dit een oplossing in de moeilijkheden in het buitenlandsch betalingsverkeer zal brengen.

De Australische Minister Millen deed zeer onlangs mededeelingen in Londen waaruit blijkt, dat de moeilijkheden geheel toe te schrijven zijn aan de veranderde handelspositie van Australië. In 1919 betaalde het Britsche gouvernement £ 74.000.000 voor wol, tarwe, boter e.a. producten uit Australië. In de 10 maanden eindigende met 31 October 1920 betaalde het Gouvernement slechts £ 34.000.000 voor zulke goederen. De import in Australië is daarentegen zeer toegenomen. In Juli en Augustus 1920 bedroeg de import £ 26.000.000 tegen £ 13.000.000 in de overeenkomstige maanden van 1919. Zulke groote veranderingen in zoo korten tijd kunnen niet nalaten invloed

uit te oefenen op het buitenlandsche betalingsverkeer.

Intusschen schijnen de wolvenkopen weer iets vlatter te gaan, terwijl onlangs in de „Times” (10 Febr.) de verwachting werd uitgesproken, dat de graanverscheppingen uit Australië, die thans een aanvang hebben genomen, spoedig eenige ontspanning zullen brengen. De oogst is dit jaar zeer groot, naar schatting 170.000.000 bushel.

In de Rubriek Overzichten vindt men opgenomen „De Nederlandsche Theemarkt in 1920” Jaaroverzicht van Pakhuismeesteren van de Thee.

ONTVANGEN:

Le droit international public positif, Tome I et II, par J. de Louter, Oxford, Imprimerie de l'Université, Londres, Edimbourg, New York, Toronto, Melbourne, Bombay, Humphrey Milford 1920.

De dictatuur van het proletariaat in Hongarije, door Karl Huszar, oud-Minister-President, voor Nederland bewerkt en met toelichtingen voorzien door Mr. H. Schaapveld, Roermond, J. J. Romm & Zonen 1921.

Ontwikkeling van de bedrijfsorganisatie in de typografie, door G. W. van der Does, Dissertatie Leiden 1921.

Het Djambi-ontwerp; Staatsexploitatie of Gemengd Bedrijf, door G. P. J. Caspersz.

In deze brochure betoogt de schrijver, van 1907 tot 1913 bedrijfschef der Ombilin Kolenmijnen en van den Sumatra Staatsspoorweg, de wenschelijkheid van ontginning der Djambiterreinen, als in het thans aanhangige wetsontwerp voorgesteld, vooral op grond van de ervaring bij de Indische landsbedrijven opgedaan. Hij wijst er op, hoe de kolenmijnen en het Boschwezen thans voor hun producten exorbitante prijzen vragen, door den Min. van Koloniën als „marktprijzen” verdedigd en verwacht, dat een staatsoliebedrijf ook wel geen mindere winst zal nemen, dan een particuliere onderneming.

Tot welke gevolgen de commercieele leiding in handen van technici zonder deskundige voorlichting heeft geleid, demonstreert hij aan de prijspolitiek der Ombilin-kolenmijnen, die tot tweemaal toe (in 1905 en 1915) onder invloed van volkomen ongemotiveerde afzetvrees, gevolg van het ontbreken van een overzicht van de markt, voor den Staat zeer onereuze contracten sloten. Ook de afzetpolitiek van het Boschwezen wordt geargumenteerde critiek niet bespaard.

Een verder bezwaar tegen staatsexploitatie is de herhaalde wisseling in de leiding, waardoor, als de resultaten van een bedrijfsperiode bekend worden, deze veelal reeds door een andere vervangen is. Het Staatsspoorwegbedrijf, dat thans de gevolgen ondervindt van een uitstel van de noodige tariefsverhoogingen, demonstreert de uit het bovenstaande voortvloeiende zorgeloosheid bij het bepalen van de verhouding van ontvangsten en uitgaven.

Op grond van een en ander concludeert de schrijver, dat niets steekhoudends voor en alles tegen staatsexploitatie der Djambivelden is aan te voeren. Het voorgestelde gemengde bedrijf geeft een goede oplossing, vooral ook, omdat het dienstbaar gemaakt kan worden aan het gewichtige volksbelang der brandstoffenvoorziening. Op welke wijze dat zou kunnen geschieden is uiteengezet in het adres, dat 21 Jan. j.l. door de Vereniging van Indische Spoor- en Tramwegmaatschappijen tot de Tweede Kamer gericht werd, door n.l. aan de goedkeuring van het wetsontwerp de voorwaarde te verbinden, dat de Bataafsche jaarlijks op de haar aan te wijzen havenplaatsen op Java ter beschikking van het land zal stellen een hoeveelheid stookolie, hoogstens bedragende 15 pCt. der in het voorafgaande jaar uit al hare terreinen in Indië verkregen netto-stookolie-productie tegen een prijs, die naar de brandwaarde berekend equivalent is met de c.a.f. zelfkosten van Ombilinsteenkolen op die plaats.

Rectificatie: In de aankondiging van de Nederlandsche Almanak van Levensverzekering 1921 in het No. van 9 Maart j.l. staat vermeld, dat de Nederl. Bank van Verzekering door de „Eerste Nederlandsche” is overgenomen. Men vestigt er onze aandacht op, dat dit onjuist is. De overneming geschiedde door de Holl. Algem. Verzekeringbank te Schiedam.

OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN.

The Quarterly Journal of Economics — Cambridge (Mass.), Februari 1921.

G. Jéze, The economic and financial position of France in 1920; H. L. Moore, Generating cycles of products and prices; G. E. Barnett, Index numbers of the total cost of living; K. Simpson, A statistical analysis of the relation between cost and price; W. J. Cunningham, The railroads under government operation, I. To the close of 1918.

Schmollers Jahrbuch. — München, Leipzig, 44 Jahrg. 4tes Heft.

H. Schumacher, Zur Reform der staatswissenschaftlichen Studien; A. Spiethoff, Der Begriff des Kapital- und Geldmarktes; L. v. Borkiewicz, Zum Problem der Lohnbemessung; W. Sombart, Probleme der Wirtschaftsgeschichte; P. Mombert, Die Tatsachen der Klassenbildung; G. Büchling, Der Einzelne und der Staat bei Stirner und Marx; H. Heimendahl, Die Stellung des Sozialismus zum Bankwesen; W. Rothkegel, Untersuchungen über Bodenpreise, Mietpreise und Bodenverschuldung II; W. Lotz, Die Brüsseler internationale Finanzkonferenz von 1920. I.

Weltwirtschaftliches Archiv. — Jena, 1 Januari 1921.

Prof. Dr. A. Salz, Die Mohammedaner in China; Dr. W. Mitscherlich, Skizze einer Wirtschaftsstufentheorie (Schluss); Dr. B. Moll, Brauchen wir eine „neue“ Finanzwissenschaft? Dr. Th. Plaut, Die Bedeutung des Dumping für die gegenwärtige englische Handelspolitik.

Journal de la Société de Statistique de Paris. — Parijs, Januari 1921.

bevat o.a.:

Michel, La valeur immobilière des régions libérées (contribution à l'étude des dommages de guerre); M. Huber, Chronique de démographie.

La Réforme Sociale. — Parijs, December 1920.

Avis du secrétariat général relatif aux cotisations; X. X. X., La famille et la fiscalité; H. Clément, Le problème de la valeur et l'économie pure, d'après les théories actuelles. (II).

Idem. — Parijs, Januari 1921.

F. Lepelletier, La société d'économie sociale en 1920; E. Seillière, Sainte-Beuve, agent, juge et complice de l'évolution romantique. (III).

Sociale Voorzorg. — Amsterdam, Januari 1921.

Mr. A. C. Josephus Jitta, Beschouwingen bij het in werking treden van de nieuwe Arbeidswet; Mr. Dr. J. H. van Zanten, Ziektestatistiek; Dr. Ir. J. van Hettinga Tromp, Wettelijke bemiddeling en arbitrage in arbeidsgeschillen; N. Ploegsma, Een verkeerd advies.

Idem. — Februari 1921.

J. H. Schaper, De acht-urenwet in werking; Mr. Dr. A. A. van Rhijn, Bedrijfsrechtspraak; Anna Polak, „Voorbarige“ wenschen.

Bank-Archiv. — Berlijn, 1 Januari 1921.

W. Güssefeld, Das Abkommen über die Schweizerischen Goldhypotheken und gewisse Arten von Frankenforderungen; Dr. A. Koch, Kreditgewährung und Veredelungsverkehr; Dr. J. Kupferberg, Kapital-Spar-Gesellschaften; Dr. H. A. Simon, Erbrecht und Vermächtnis im Reichsausgleichsverfahren; Dr. Koepel, Die steuerliche Behandlung der Auslandskonten (Teil II).

Idem. — 15 Januari 1921.

Dr. G. Strutz, Die Wirksamkeit des Reichsfinanzhofs; Dr. F. Hausmann, Steuerfreiheit für Erneuerungsfonds; M. Friedländer, Die Liquidation des

deutschen Eigentums in Südafrika; Dr. Lazarus, Die Bedeutung des § 139 Abs. 2 Reichsabgabenordnung für Wertpapiere und Grundstücke; Dr. Koepel, Die steuerliche Behandlung der Auslandskonten (Schluss).

Die Bank. — Berlijn, Januari 1921.

A. Lansburgh, Weltkrisis.

The Bankers' Magazine. — Londen, Februari 1921.

bevat o.a.:

B. White, British war emergency money.

Journal of the Institute of Bankers. — Londen, Februari 1921.

L. Le M. Minty, Office organisation and labour saving appliances; G. J. Scott, The bill-broker in the bank parlour; J. H. Phillips, Notes on some of the powers of executors.

The American Journal of International Law. — New York, Januari 1921.

E. Root, The constitution of an international Court of Justice; R. Lansing, Notes on World Sovereignty; G. A. Finch, Outline of a plan for the maintenance of international peace; J. S. Reeves, The Jones Act and the denunciation of treaties; H. Th. Kingsbury, The refusal of the president to give notice of termination of certain treaty provisions under the Jones Act; Ch. N. Gregory, The international labor organization of the League of Nations.

Revue générale de Droit International Public. — Parijs, Mei-Augustus 1920.

E. Borel, La neutralité de la Suisse au sein de la Société des Nations; P. Fauchille, Le conflit de limites entre la Colombie et le Vénézuëla et la sentence arbitrale de la couronne d'Espagne du 16 mars 1891; Moncharville, Le nouveau statut franco-monégasque.

Rechtsgelerd Magazijn. — Haarlem, Jaarg. 39, afl. 5/6.

Mr. H. van Blommestein, Een en ander over den bewijslast bij onrechtmatige daad, in het bijzonder bij aanvaring en aanrijding; Mr. A. J. Versteegen, Wetsaanvulling door particulier initiatief. Arbitrage; Mr. G. J. van Brakel, Een vraag van octrooirechtelijk procesrecht.

Idem, Jaargang 40, afl. 1/2.

Mr. J. Offerhaus, Oorlogsschade te land; Mr. Dr. H. R. Ribbius, Eenige gebruikelijke bedingen bij de koopovereenkomst en de rechtspraak daarover; Mr. W. H. Drucker, Vooruitzichten op het gebied van het privaatrecht.

Bulletin de l'Institut Intermédiaire International. — Haarlem, 's-Gravenhage 1921, bevat o.a.:

La genèse de la Paix; L'application du traité de paix avec l'Allemagne; La Société des Nations; Aperçu de la jurisprudence du droit international.

Tijdschrift van het Aardrijkskundig Genootschap. — Leiden, Januari 1921.

[de] B[albian] V[erster], Doctor J. W. IJzerman; J. C. Ramaer, Middelpunten der bewoning in Nederland, voorheen en thans, I; Dr. P. Tesch, Duinstudies IV. De onderscheiding tusschen jong en oud duinlandschap; Jhr. L. C. van Panhuys, De uitkomsten van het Ceram-onderzoek; Dr. C. Easton, Poolfantasie.

The Geographical Journal. — Londen, Januari 1921.

C. G. Bruce, Mount Everest; H. Palmer, Topography of the Gold Range and Northern Selkirks, British Columbia; W. S. Walker, An outline of modern exploration in the oasis of Siwa; C. N. Hamilton, Two early monuments to captain Cook; E. Gleichen, The permanent committee on geographical names.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. { Disc. Wissels. 4½ 1 Juli '15	Zweeds. R.ksbk 7½ 16 Spt. '20
Bel. Binn. Eff. 5½ 19 Oct. '20	Bk. v. Noorw. 6-6½ 18 Dec. '19
Bk. { Vrsch. in R.C. 6½ 19 Oct. '20	Zwits. Nat. Bk. 5 21 Aug. '19
Bk. van Engeland 7 16 Apr. '20	Belg. Nat. Bk. 5½ 28 Apr. '20
Duitsche Rijksbk. . . 5 23 Dec. '14	Bank v. Spanje 6 4 Nov. '20
Bk. van Frankrijk 6 8 Apr. '20	Bank v. Italië 6 20 Mei '20
Oostenr. Hong. Bk. 5 12 Apr. '15	F. Res. Bk. N.Y. 6-7 4 Juni '20
Nat. Bk. v. Denem. 7 19 Apr. '20	Javasche Bank 3½ 1 Aug. '09

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie				
12 Mrt. '21	4 3/8	4 1/2	6 1/4	4-3/8	—	6-7 1/2
7-12 „ '21	4 3/8	4-5	6 1/4-3/8	4-3/8	—	6-7
28 F.-5 „ '21	4-3/8	3 3/4-4 1/2	6 3/8-3/4	4-3/8	—	6-7
21-26 F. '21	4-4 1/4	3 1/4-1 1/2	6 3/4	4-3/8	—	6-7
8-13 M. '20	3 3/4-3/4	3 1/4-4 1/4	5 1/4-3/4	4-3/8	—	6 1/2-13
10-15 M. '19	3 1/4-1/2	4-1/4	3 3/4-1 1/2	4-3/8	—	4 1/2-5
20-24 Juli '14	3 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/4	1 1/4-2 1/4	

1) Notering van 11 Maart 1921.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

De wisselmarkt hield zich deze week bijzonder goed. De slechte afloop der Londense conferentie had direct een vrij sterke daling der koersen voor Parijs, België en Berlijn ten gevolge, maar deze daling kwam weder snel tot staan, waarna vooral Markten zeer prijshoudend bleven. De omzettingen waren overigens zeer gering; wellicht, dat daardoor een sterke teruggang voorkomen werd. Na een opening op 4.75, werd een oogenblik voor 4.50 afgedaan, waarna verder regelmatig ca. 4.65 genoteerd werd. Parijs liep van 20.95 tot 20.72½ terug en bleef zoo ongeveer gevraagd. België eveneens 21.90, 21.70, slot 21.62½. Ponden waren zeer stationnair, meestal omstreeks 11.36. Dollars waren iets flauwer en sloten op 2.90%. Van Scandinavië was Zweden weder vrij stationnair, daarentegen Kopenhagen en Christiania weder sterk schommelend. Zwitserland weder vaster, 48.70—49.20. Buenos Aires in het laatst der week plotseling sterk aangeboden en teruglopend tot 100. Indië eveneens flauwer en ten slotte voor 98¼ verkrijgbaar.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen	Parijs	Berlijn	Weenen	Brussel	New York
7 Mrt. 1921..	11.56½	20.97½	4.80	0.60	21.95	2.91¼
8 „ 1921..	11.36	20.82½	4.65	0.57½	21.72½	2.91½
9 „ 1921..	11.35½	20.67½	4.57½	0.52½	21.57½	2.92¼
10 „ 1921..	11.36	20.72½	4.60	0.55	21.62½	2.91½
11 „ 1921..	11.36½	20.80	4.65	0.62½	21.70	2.90¾
12 „ 1921..	11.35½	20.65	4.65	0.65	—	—
Laagste d. w. 1)	11.34	20.60	4.50	0.52½	21.55	2.90¼
Hoogste „ „ 1)	11.37½	21.02½	4.85	0.67½	21.97½	2.93
5 Mrt. 1921..	11.36½	20.95	4.72½	0.60	21.95	2.92½
26 Febr. 1921..	11.33½	20.97½	4.72½	0.62½	21.82½	2.93½
Muntpariteit..	12.10½	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48¾

*) Notering te Amsterdam. **) Notering te Rotterdam.
1) Particuliere opgave. 2) Notering van 4 Maart 3) idem van 25 Feb.

Data	Stockholm	Kopenhagen	Christiantia	Zwitserland	Spanje	Batavia
7 Mrt. 1921	65.30	49.50	47.25	48.90	40.70	98 1/4
8 „ 1921	65.30	47.95	48.—	48.90	40.50	98 1/4
9 „ 1921	65.30	49.10	48.75	49.15	40.55	98 1/4
10 „ 1921	65.27½	49.40	47.25	49.05	40.60	98 1/4
11 „ 1921	65.30	50.40	47.75	49.15	40.65	98 1/4
12 „ 1921	65.50	50.—	47.50	49.15	40.60	98 1/4
L'ste d. w. 1)	65.10	47.75	45.75	48.70	40.35	98 1/4
H'ste „ „ 1)	65.50	50.75	47.80	49.20	40.70	98 1/4
5 Mrt. 1921	65.10	50.50	47.62½	48.70	40.75	99-99¾
26 Febr. 1921	65.50	52.90	50.90	48.55	40.85	99½-100
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	100

*) Notering te Amsterdam.
1) Particuliere opgave.

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in f. per £)	Zicht Parijs (in cts. per \$)	Zicht Berlijn (in ct. p. 4 Rm.)	Zicht Amsterdam (in cts. p. gld.)
12 Maart 1921	3.90.75	7.08	nom.	***
Laagste d. week	3.86.25	6.93	nom.	***
Hoogste „ „	3.91.12	7.18	nom.	***
5 Maart 1921	3.90.—	7.19	nom.	***
26 Feb. . . . 1921	3.87.50	7.12	nom.	***
Muntpariteit..	4.86.67	5.18¼	95¼	40¼

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	25 Feb. 1921	5 Maart 1921	7-2 Maart '21 Laagste	12 Mrt. 1921 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
*B. Aires 1) ..	d. p. \$	49 1/8	48 1/2	48	48 3/4
Calcutta	£ p. rup.	1/3 1/4	1/3 1/8	1/3	1/3 3/8
Hongkong ..	id. p. \$	2/5 1/16	2/3 5/16	2/2 3/4	3/3 1/8
Lissabon	d. per Mil.	5 3/4	5 1/2	5	6
Madrid	Peset. p. £	27.94	28.07	27.90	28.15
*Montevideo 1)	d. per \$	48	47 3/4	47	49
Montreal....	\$ per £	4.42	4.43 1/2	4.42	4.47
*R.d. Janeiro.	d. per Mil.	10	10 1/16	9 5/8	9 15/16
Rome	Lires p. £	106 1/4	106 1/8	105 5/8	106 1/2
Shanghai ..	£ p. tael	3/2 1/2	2/11 1/2	2/11	3 0 1/2
Singapore ..	id. p. \$	2/3 1/2	2/3 7/32	2/3 11/16	2/3 31/32
*Valparaiso..	d. p. peso	9 1/16	9 5/32	9 1/16	9 7/32
Yokohama ..	£ per yen	2/5 7/8	2/5 5/8	2/5 1/2	2/5 21/32

* Koersen der voorgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert.

2) Notering van 4 Maart 1921.

NOTEERING VAN ZILVER

	Noteering te Londen	te New York
12 Mrt. 1921.....	32 3/4	56 1/2
5 „ 1921.....	30 3/8	52 3/8
26 Febr. 1921.....	32	54 1/4
19 „ 1921.....	33 7/8	57 3/8
13 Mrt. 1920.....	60 1/4	117
15 Mrt. 1919.....	47 3/4	101 1/4
20 Juli 1914.....	24 15/16	54 1/4

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 14 Maart 1921.

Activa.

Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 111.482.481,49 B.-bk. „ 17.591.741,03 Ag.sch. „ 74.320.821,87 1/2	f 203.395.016,19 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef.	f 24.104.585,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet atgel.		„ 24.104.585,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-ort. op onderp.	H.-bk. f 84.067.614,13 1/2 B.-bk. „ 15.572.205,50 Ag.sch. „ 111.198.059,27	f 210.837.878,90 1/2
Op Effecten	f 191.217.978,90 1/2	
Op Goederen en Spec.	„ 19.819.900.—	„ 210.837.878,90 1/2
Voorschotten a. h. Rijk		„ 14.187.715,38
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 56.219.785.—	
Muntmat., Goud	„ 579.899.664,08	
	f 636.119.449,08	
Munt, Zilver, enz.	„ 18.525.130,50 1/2	
Muntmat., Zilver	„ —	
Effecten		„ 654.644.579,58 1/2
Bel. v. h. Res.fonds.	f 4.619.736,12 1/2	
id. van 1/2 v. h. kapit.	„ 3.875.652,87 1/2	„ 8.495.389,—
Geb. en Meub. der Bank		„ 3.594.00,—
Diverse rekeningen		„ 21.909.912,64 1/2
		f 1.141.169.076,71
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.000.000,—	
Bankbiljetten in omloop	„ 1.037.983.895,—	
Bankassignatiën in omloop	„ 1.881.381,19 1/2	
Rek.-Cour. } Het Rijk f —		
saldo's: } Anderen „ 51.920.074,21 1/2		
Diverse rekeningen		„ 51.920.074,21 1/2
		„ 24.383.726,30
		f 1.141.169.076,71

NED. BANK 14 Maart 1921 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo..... f 435.495.264,22½
 Op de basis van ⅓ metaaldekking....., 217.138.194,14½
 Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop
 dan waartoe de Bank gerechtigd is, 2.177.476.320,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	Meer	Minder
Disconto's	1.307.528,21½	
Buitenlandsche wissels.....		9.085.551,—
Beleeningen		12.572.316,23½
Goud		
Zilver		889.185,81½
Bankbiljetten		7.841.365,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	17.308.032,03½	

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
14 Mrt. 1921	636.119	18.525	1.037.984	53.801
7 " 1921	636.119	19.414	1.045.825	41.432
28 Febr. 1921	636.141	20.392	1.053.417	46.176
21 " 1921	636.141	21.340	1.030.688	58.219
14 " 1921	636.141	22.124	1.043.938	63.819
13 Mrt. 1920	633.730	9.875	1.016.037	110.228
15 Mrt. 1919	675.032	9.468	1.001.168	78.555
25 Juli 1914	162.114	8.228	810.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hieraan Schatkiest-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dekking-percentage
14 Mrt. 1921	203.395	53.000	210.838	435.495	60
7 " 1921	202.087	53.000	223.410	436.007	60
28 Febr. 1921	180.086	46.000	227.776	436.767	60
21 " 1921	180.321	41.000	203.314	441.312	60
14 " 1921	175.580	32.000	231.358	437.038	59
13 Mrt. 1920	220.113	145.000	191.182	417.837	57
15 Mrt. 1919	110.373	79.000	193.785	468.132	63
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.821 ¹⁾	75

¹⁾ Op de basis van ⅓ metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	7 Maart 1921	14 Maart 1921
Aan schatkiestpromessen, waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 428.920.000,—	f 455.910.000,—
Aan schatkiestbiljetten ..	53.000.000,—	53.000.000,—
Aan zilverbons	54.292.000,—	54.292.000,—
	48.241.029,—	48.360.514,—

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegraphisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
5 Mrt. 1921.....	***	***	481.500	
26 Febr. 1921.....	***	***	474.000	
19 " 1921.....	***	***	476.500	
22 Jan. 1921.....	225.492	9.923	353.907	108.885
15 " 1921.....	218.447	9.810	370.964	104.662
8 " 1921.....	218.587	9.622	370.075	114.364
1 " 1921.....	219.290	9.540	369.169	116.537
6 Mrt. 1920.....	170.790	4.497	317.940	100.172
8 Mrt. 1919.....	123.175	11.844	208.915	122.110
25 Juli 1914.....	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dekking-percentage
5 Mrt. 1921		241.500	***		140.250	***
26 Febr. 1921		232.000	***		141.500	***
19 " 1921		229.000	***		140.250	***
22 Jan. 1921	32.414	24.720	133.912	47.129	143.049	50
15 " 1921	32.324	25.088	148.623	56.738	133.315	48
8 " 1921	32.423	26.658	166.236	55.949	131.517	47
1 " 1921	32.054	25.907	154.141	58.812	131.847	47
6 Mrt. 1920	15.042	14.317	155.697	55.896	91.834	42
8 Mrt. 1919	8.368	21.190	86.804	10.352	69.124	41
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluippost der activa. ²⁾ Op de basis van ⅓ metaaldekking.

DE SURINAAMSCH BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischbare schulden	Disconto's	Div. rekeningen ¹⁾
29 Jan. 1921 ..	1.233	2.215	1.133	2.176	197
22 " 1921 ..	1.233	2.226	1.064	2.175	280
15 " 1921 ..	1.234	2.339	1.041	2.186	248
8 " 1921 ..	1.234	2.371	1.084	2.144	287
31 Dec. 1920 ..	1.240	2.462	1.012	2.118	344
24 " 1920 ..	1.158	2.390	1.022	2.020	411
31 Jan. 1920 ..	1.047	1.597	1.111	1.620	262
1 Febr. 1919 ..	927	1.683	1.366	1.303	307
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluippost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
9 Mrt. 1921	128.324	128.475	337.883	28.500	305.294
2 " 1921	128.327	129.300	337.268	28.500	305.112
23 Febr. 1921	128.328	127.698	336.006	28.500	303.516
16 " 1921	128.306	127.810	337.865	28.500	305.429
10 Mrt. 1920	115.989	102.887	328.190	28.500	309.204
12 Mrt. 1919	82.435	71.409	321.140	28.500	301.651
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekking-perc. ¹⁾
9 Mrt. '21	39.154	93.718	17.881	115.196	18.800	13,75
2 " '21	44.394	98.925	18.236	124.469	17.477	12,24
23 Febr. '21	31.030	95.220	15.988	111.259	19.080	15,—
16 " '21	43.512	85.202	15.563	114.042	18.946	14,62
10 Mrt. '20	40.387	92.057	18.555	127.339	31.552	21,60
12 Mrt. '19	55.271	83.584	24.355	125.875	29.476	19,62
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52½%

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKS BANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehenskassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekking-perc. ¹⁾
23 Febr. '21	1.099.109	1.091.620	21.815.132	65.519.877	33
15 " '21	1.098.837	1.091.620	23.299.707	65.938.804	33
7 " '21	1.098.530	1.091.630	22.033.767	66.482.587	33
31 Jan. '21	1.098.006	1.091.635	22.810.443	66.620.804	33
22 Febr. '20	1.114.596	1.090.995	12.325.976	39.520.197	34
22 Febr. '19	2.268.239	2.247.371	5.786.252	23.747.102	34
23 Juli '14	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
23 Febr. 1921	50.999.874	13.729.893	32.570.600	21.764.100
15 " 1921	50.754.832	14.842.540	34.310.090	23.250.100
7 " 1921	48.870.920	10.874.628	33.323.700	21.986.000
31 Jan. 1921	53.336.946	15.833.964	34.224.200	22.763.500
22 Febr. 1920	37.912.438	11.840.001	24.875.100	12.289.500
22 Febr. 1919	26.553.685	9.893.828	16.256.200	5.777.700
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCH BANK.

Voornaamste posten in duizenden Kronen.

Data	Metaal- en goudwissels	Disc. en beleeningen	Bijz. schuld Oostenrijk en Hongarije	Bankbiljetten	Rek. Crt. saldi
15 Nov. '20	325.730	37.782.521	32.954.000	74.121.378	9.497.833
31 Oct. '20	321.121	36.474.610	32.954.000	72.902.605	9.930.245
7 Febr. '20	290.428	19.251.400	32.954.000	56.994.022	6.057.646
31 Jan. '20	291.083	19.162.543	32.954.000	56.772.802	6.220.536
15 Nov. '19	325.097	14.742.052	32.954.000	50.582.595	7.235.850
23 Juli '14	1.589.267	954.356	—	2.159.759	291.270

¹⁾ waarvan 222.669 goud, 46.598 buitenlandsche goudwissels en 56.463 munt en muntmateriaal zilver.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. afd. Staat
10 Mrt '21	5.503.549	1.948.367	266.242	658.312	26.100.000
3 „ '21	5.503.351	1.948.367	265.107	658.312	26.000.000
24 Feb. '21	5.503.010	1.948.367	264.115	653.496	25.800.000
17 „ '21	5.502.565	1.948.367	262.772	657.362	25.900.000
11 Mrt '20	5.582.521	1.978.278	250.193	759.992	26.300.000
13 Mrt '19	5.537.954	1.978.308	314.309	743.570	21.200.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitge- stelde Wissels	Bele- ning	Bankbil- jetten	Rek. Cr. Parti- culieren	Rek. Cr. Staat
	2.927.496	307.640	2.224.780	38.366.247	3.324.202	88.351
	3.145.450	318.895	2.177.951	38.145.947	3.351.237	81.534
	2.961.714	324.390	2.178.047	37.808.111	3.257.319	35.224
	2.892.273	330.461	2.225.423	38.072.353	3.130.449	71.497
	1.675.306	584.012	1.579.630	38.464.823	3.152.396	42.847
	1.043.647	970.532	1.200.026	33.234.006	2.715.129	67.480
	1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitent. saldi	Beleen. van buitent. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie	Rek. Cr. partic.
10 Mrt. '21	326.105	84.653	480.000	877.190	6.058.305	503.557
3 „ '21	326.961	84.099	480.000	948.022	6.038.605	1.551.030
24 Feb. '21	325.645	84.120	480.000	993.374	5.968.667	1.639.642
17 „ '21	324.608	84.136	480.000	1.095.145	5.958.774	1.371.222
11 Mrt. '20	358.148	84.955	480.000	588.377	4.950.550	1.629.858

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circu- latie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitent.		
18 Febr. '21	2.132.652	1.409.923	—	220.338	3.037.444
11 „ '21	2.121.978	1.436.513	—	220.220	3.060.416
4 „ '21	2.111.947	1.426.705	3.300	214.180	3.075.750
28 Jan. '21	2.106.137	1.441.445	3.300	213.837	3.090.748
20 Febr. '20	1.969.814	1.259.881	112.822	65.626	2.977.124
21 Febr. '19	2.125.041	1.310.906	5.829	66.491	2.466.248

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dek- king- perc. 1)	Percent. Goud- dekking circul. 2)
18 Febr. '21	2.531.282	2.286.779	100.740	50,3	58,5
11 „ '21	2.581.389	2.238.131	100.557	49,6	57,6
4 „ '21	2.600.891	2.243.011	100.228	49,3	56,9
28 Jan. '21	2.621.533	2.238.317	100.147	49,0	56,5
20 Febr. '20	2.890.227	2.815.450	90.531	42,7	47,4
21 Febr. '19	2.088.374	2.364.602	81.406	52,2	64,3

1) Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. 2) Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET
FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waar- time deposits
11 Febr. '21	832	16.118.019	1.308.756	13.619.536	2.917.771
4 „ '21	828	16.265.818	1.320.414	13.675.205	2.923.673
28 Jan. '21	829	16.297.325	1.310.861	13.707.353	2.918.849
21 „ '21	829	16.439.374	1.333.926	13.882.681	2.918.182
13 Febr. '20	804	15.714.921	1.398.371	14.208.753	2.500.862
14 Febr. '19	771	13.972.786	1.255.438	12.180.657	1.624.454

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 14 Maart 1921.

De met zooveel spanning verbeide conferentie te Londen is dan nu gehouden; de resultaten echter hebben de meest pessimistische verwachtingen volkomen in het gelijk gesteld. Het plotseling afbreken van alle besprekingen en de onverwilde toepassing der „sancties” hebben evenwel niet in het minst de stemming van verslagenheid te voorschijn geroepen, die men van een dergelijk verloop had verwacht. Integendeel heeft men zich in Duitschland zelf, zoowel als in de landen der Geallieerden, buitengewoon spoedig geschikt in de omstandigheden. Alleen in de neutrale landen ontstond eenige bewogenheid in verband met het feit, dat de invoer-bepalingen van Deutsche goederen in de landen der Geallieerden wel eens zouden kunnen leiden tot het stelsel van blokkade, zoo goed bekend uit de oorlogsjaren, hetgeen juist in de tegenwoordige omstandigheden, waar men hunkert naar het moment, dat weer op eenigszins grootere schaal geëxporteerd zal kunnen worden, buitengewoon funest zou kunnen werken. In verband hiermede heeft de Zwitsersche Bondsregering reeds voorbereidende maatregelen genomen, eventueel toe te passen in samenwerking met de overige, hiervoor in aanmerking komende, neutrale landen.

Afgewacht dient te worden, of het zoover wel zal moeten komen. De meer dan rustige houding in alle beurscentra wijst er op, dat men niet aan een langdurige toepassing der „sancties” geloof, doch dat men eerder de meening huldigt binnenkort toch wel weer tot toenadering te zullen komen. Tot deze opvatting heeft medegewerkt de uitspraak van de Deutsche Regering, dat men zou overgaan tot het uitwerken van nieuwe voorstellen. Niet alleen is dit noodzakelijk, omdat feitelijk de Deutsche voorstellen door de Londensche conferentie zijn verworpen, doch meer nog, wijl de bezetting van nieuw Duitsch gebied een geweldige last voor het geheele Rijk vormt. Om slechts één voorbeeld te noemen zij hier gewezen op de confectie-industrie in het Rijnland, die haar materialen voornamelijk uit onbezett Duitschland moet betrekken: uit Baden, Beieren en Saksen. Bij een blijvende bezetting zouden al deze grondstoffen onderhevig zijn aan invoerrechten; indien hierbij ook nog de uitvoer wordt belast, zou dit de ruïne voor de geheele industrie beteekenen. In dezen toestand echter bevinden zich nog tal van andere bedrijven. Naast de bezetting zouden echter ook de heffingen in het buitenland ad. 50 pCt. van het aan Deutsche leveranciers te betalen bedrag komen, hetgeen natuurlijk wil zeggen, een vergoeding, gelijkstaande aan dit bedrag, aan Deutsche exporteurs. De schulden van het Rijk zouden hierdoor ontzaglijk worden vergroot, de bankbiljetten-circulatie steeds vermeerderd, een algemeene vermindering van de productie-capaciteit zou intreden. Met deze mogelijkheden voor oogen is het dan ook zeer begrijpelijk, dat de Deutsche Regering zoo spoedig mogelijk wil trachten verandering in den toestand te brengen. Geheel onmogelijk moet dit niet worden geacht, gezien het feit, dat niet alle Geallieerden het volkomen met elkaar eens zijn inzake de toepassing van de bezetting van Duitsch gebied.

Het is de hoop op een dergelijken loop van zaken, die voornamelijk de beurs te Berlijn heeft gesteund. Teeknend voor de algemeene opvatting is ook, dat de buitenlandsche deviezen in de Deutsche beursplaatsen vrijwel geen wijziging van beteekenis hebben aangetoond, dat derhalve het niveau van de Mark onveranderd is gebleven. Weliswaar ontstond er een kleine inzinking van de Mark in het buitenland op het moment, dat de conferentie werd afgebroken, hetgeen weerspiegeld werd in een montceeren van de buitenlandsche deviezen te Berlijn, doch de variaties waren toch van geringe beteekenis, gering vooral in verhouding tot den ernst van den toestand. En zeer spoedig is zelfs deze opwaartsche beweging der vreemde valuta's beëindigd. Toch is dit niet alleen het gevolg van beschouwingen en verwachtingen; de markt-technische positie van de Deutsche Rijksmark speelt hier een groote rol. Door de bijzondere economische ontwikkeling van de laatste jaren, door de voortdurende passiviteit van de Deutsche handels- en betalingsbalans, door het binnendringen van buitenlandsche belangen in Deutsche ondernemingen, is een geweldige hausse-positie van Rijksmarken in het buitenland ontstaan. Alleen aan bankpapier wordt het buitenlandsch bezit op 30 milliard Mark geraamd; het tegoed bij Deutsche banken en bankiers moet zeker niet minder hoog worden getaxeerd. Het buitenland heeft zoodoende een zeer groot belang verkregen bij de waardevermeerdering van de Deutsche valuta en gaat er niet zoo licht meer toe over op het tegenwoordig niveau te verkoopen of blanco-posities te openen. Men moet deze omstandigheid niet uit het oog ver-

liezen bij een beoordeeling van het marktverloop in de laatste dagen.

De beurs te Weenen is in de laatste dagen weer buitengewoon vast en opgewekt geworden. De variaties waren gedurende de laatste jaren toch al wel zeer groot, doch de jongste weken hebben al het voorgaande weer in de schaduw gesteld. Hierbij valt op te merken, dat de aandacht zich eenigszins heeft afgewend van de valuta-speculatie en zich meer bezig houdt met de effectenmarkt. De hausse heeft hier een geweldigen omvang aangenomen. Vermoedelijk is deze tendens in verband te brengen met het eindigen van den termijn voor vervroegde betaling van de vermogens-belastingen. Bij deze vervroegde betalingen toch was de bepaling gemaakt, dat winsten, voortkomende uit objecten, die verkocht werden om met de opbrengst hiervan de belasting te voldoen, geheel waren vrijgesteld van inkomstenbelasting en dit heeft een niet onbelangrijken druk op de markt uitgeoefend. Thans is deze bijzondere omstandigheid verdwenen en keert men weder tot effecten-speculaties terug. Een beeld van de geweldige koers-bewegingen verkrijgt men, indien men weet, dat b.v. aandelen Alpine-Montan in twee dagen stegen van Kr. 6195 tot Kr. 8700. Weliswaar heeft hier een rol gespeeld het gerucht, dat Italiaansche bezitters, die hun aandelen à Lire 400 hadden gekocht, deze in Berlijn met winst van de hand hebben gezet, zoodat men van de veronderstelling uitging, dat het fonds zeer veel meer waard was. Hierbij werd geheel buiten spel gelaten de mogelijkheid, dat de Italiaansche bezitters wel eens veel minder dan hun koop-som voor hun aandelen zouden hebben verkregen. Niettemin konden de aandelen hun opwaartsche beweging voortzetten en werd een koers bereikt van Kr. 9210, om hierna iets in te zakken. Ook andere ijzer-waarden maakten dergelijke hettige schommelingen mede. Berg- & Hütten-aandelen stegen van Kr. 12.225 tot 16.000, Felten & Guillaume van Kr. 7480 tot Kr. 9400, Skoda van 3255 tot 4080, enz. Zeer bewogen waren ook aandelen Laenderbank, in verband met het voorstel tot verplaatsing van den hoofzetel naar Parijs. De Regeering heeft voorgesteld deze verplaatsing niet te beschouwen als een liquidatie, zoodat de Bank vrijgesteld zou zijn van de desbetreffende belastingen. Hiertegen nu is geweldige oppositie ontstaan in den Nationalen Raad, hoewel het geheele project niet slechts ten bate van de Laenderbank moet worden geacht, doch ook voor het Rijk zeer aannemelijk is.

Te Parijs is de willige stemming overheerschend gebleven. De bezetting van een verder deel van Duitschland geschiedt voornamelijk door Fransche troepen en men verwacht aan de Seine, dat hieruit ook wel eenig overwicht in den Raad der Geallieerden zal kunnen voortvloeien. Voornamelijk hebben aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij, de leiding van de opwaartsche beweging genomen, hoewel toch ook de typisch Fransche fondsen in deze richting medegingen. Ten aanzien van het algemeen aspect hebben de Russische gebeurtenissen ook een zeer voorname rol gespeeld. Weliswaar valt op dit oogenblik nog absoluut niet te voorzien, welken loop de gebeurtenissen in het vroegere Tsarenrijk zullen volgen, doch in Frankrijk beschouwt men de opstandige beweging tegen het bewind der Bolsjewiki als het begin van het einde, voornamelijk omdat de contra-revolutie thans uitgaat van het Russische element zelf, al wordt het dan ook door buitenlandsche invloeden gesteund. De oude hoop op een herstel van de Russische staatsschuld heeft ook thans weder nieuw leven ingeblazen aan de betrokken afdeling ter beurze van Parijs, hetgeen zich in alle beurs-centra verder heeft doen gevoelen.

Te Londen is eveneens de tendens vrij opgewekt geweest, al heeft men het sterke optimisme van Parijs uit den aard der zaak niet kunnen deelen. Men gevoelt aan de Theems, dat men eenigszins is mee gegaan in een richting, die door een groote groep niet als de meest gewenschte wordt beschouwd, doch men is niet al te zeer onder den indruk hiervan, omdat men aanneemt, dat binnen niet al te langen tijd tot revisie van de conferentie en van de besluiten van Londen zal worden overgegaan. Een zeer gunstigen indruk heeft verder gemaakt het besluit tot verlaging van het disconto der schatkistwissels tot 6 pCt., hetgeen in veler meening anticipeert op een verlaging van het bank-disconto. Men weet, dat hiervan eenigen tijd geleden reeds sprake is geweest, doch toen is de maatregel niet genomen. Inmiddels echter is de vlottende schuld van het Britsche Rijk opnieuw toegenomen, zoodat het niet onmogelijk zou zijn, dat de schatkist thans zint op middelen om deze schuld te consolideeren; een poging tot wegbereiding in die richting is wellicht de thans doorgevoerde verlaging van het bovenvermelde disconto.

New York is feitelijk de eenige beurs geweest, waar

de optimistische tendens geen post heeft kunnen vatten. Zowel industriële waarden als spoorwegfondsen waren gedrukt, eenerzijds in verband met den teleurstellenden maandelust van de Steeltrust, anderzijds als gevolg van de lagere ontvangsten der spoorwegen. Wat dit laatste betreft, bestaat thans de vrees, dat de diverse spoorweg-systemen, ondanks de laatstelijk genoten Regeerings-uitkeering, toch nog in moeilijkheden zullen kunnen komen. Wel was op sommige dagen de willige houding van Parijs voor aandelen Royal Dutch een stimulans voor de geheele markt te Wallstreet, doch reeds spoedig werd deze factor door de moeilijkheden binnenslands overschaduwd.

Te onzent is de stemming eerder verdeeld geweest. Merkwaardig was het verloop op de markt voor staatsfondsen en andere beleggingswaarden. Ondanks het feit, dat de rente op de open markt eenigszins monterde, bleef de vraag naar onze inheemsche staatsfondsen bestaan, zoodat de meeste soorten met een avance de berichtperiode verlaten. Dit is niet geheel toe te schrijven aan zuivere beleggingsvraag, doch voor een deel moet de oorzaak worden gevonden in een zekere matheid, die ten aanzien van de nieuw geëmitteerde beleggingsfondsen bestaat. Reeds zijn verschillende inschrijvingen op de jongste uitgiften ten volle toegewezen, hetgeen wel een schrill contrast vormt met de toewijzingen van 1 en 1½ pCt., welke nog slechts zeer korten tijd geleden aan de orde van den dag waren. De oorzaak van deze matheid kan gevoelig worden toegeschreven aan overlading van de markt eenerzijds, anderzijds aan het gehalte der inschrijvingen, dat in de laatste weken de meerderheid der aangeboden emissies heeft uitgemaakt. In sommige gevallen werd de uitgifte van 7 pCt. obligaties gemotiveerd door de mededeeling, dat de nieuwe gelden benodigd waren voor het voldoen aan oude verplichtingen, tot declaratie van dividend, enz., welke omschrijvingen het vertrouwen in de financiële gestie van sommige maatschappijen in het bijzonder en in de wel-overwogenheid van het emitteren van 7 pCt. obligaties in het algemeen, niet heeft versterkt. Dientengevolge keert men voor beleggingen meer en meer terug tot de Hollandsche staatsfondsen, met het hierboven gereleveerde gevolg ten aanzien van het koersverloop.

Van de *buitenlandsche staatsfondsen* stonden Russen in het centrum der belangstelling. Niettemin schijnt het, alsof het koersspel thans wel voorloopig zijn hoogtepunt heeft bereikt; ook de omzetten zijn eenigszins afgenomen. Men wacht nu nadere bevestiging van de contra-revolutionnaire beweging af. Voorts ontwikkelde zich zeer levendige handel in de nieuwe 8 pCt. Obligaties der Republiek San Paulo, die ver onder den inschrijvingsprijs waren aangeboden. De inschrijvingen op deze leening zijn mede ten volle toegewezen; dit, plus de mededeeling in de dagbladen, dat de officieele noteering voorloopig niet zou worden toegestaan, benevens beschouwingen omtrent het uitgeven van een buitenlandsche leening in het algemeen, heeft velen er toe gebracht, hun stukken te realiseeren. Na een vrij diepen koersval echter ontstond tegen het einde der berichtperiode een krachtig herstel.

	8 Mrt.	11 Mrt.	14 Mrt.	Rijzing of daling.
5 %o Ned. W. Sch. 1918	85 ¹⁵ / ₁₆	86 ⁷ / ₁₆	86 ¹ / ₄	+ ⁵ / ₁₆
4½ %o " " " 1916	85 ¹⁵ / ₁₆	86 ³ / ₄	86 ³ / ₄	+ ¹⁰ / ₁₆
4 %o " " " 1916	78 ¹ / ₁₆	79	79	+ ¹⁶ / ₁₆
3½ %o " " "	67 ³ / ₄	67 ³ / ₄	67 ¹ / ₄	- ¹ / ₂
3 %o " " "	57 ¹¹ / ₁₆	58	58	+ ⁵ / ₁₆
2½ %o Cert. N. W. S.	50	49 ¹⁵ / ₁₆	50 ¹ / ₄	+ ¹ / ₄
5 %o Oost-Indië 1915	88 ¹ / ₈	89	88 ¹ / ₂	+ ³ / ₈
5 %o " " 1919	95 ³ / ₈	95 ¹¹ / ₁₆	95 ¹ / ₂	- ¹ / ₈
4 %o Oostenr. Kronenrente	3 ¹⁵ / ₁₆	3 ¹⁵ / ₁₆	3 ¹⁵ / ₁₆	
5 %o Rusland 1906	9 ¹¹ / ₁₆	10 ¹ / ₁₆	10	+ ⁵ / ₁₆
4 %o Rusl. bij Hope & Co.	10 ¹ / ₁₆	10	9 ⁹ / ₁₆	- ³ / ₄
4½ %o China Goud 1898 ..	60 ¹ / ₈	60 ⁷ / ₈	60 ⁷ / ₈	+ ³ / ₄
4 %o Japan 1899	53	53	53	
4 %o Argentinië Buitenl..	53 ³ / ₄	53 ³ / ₄	53 ³ / ₄	
5 %o Brazilië 1895	44 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂	+ 1
7 %o Staatsspoor	102 ¹ / ₈	102 ¹ / ₈	102 ¹ / ₈	
7 %o Amsterdam	100 ¹ / ₈	100 ¹ / ₈	100 ¹ / ₈	

Op de *aandelenmarkt* is de tendens voor *suikerwaarden* ongunstig geworden. Berichten in de vakpers spraken van een uitzetting der productie tegenover een inkrimping der consumptie, waarmede gepaard gingen telegrafische meldingen uit Indië betreffende een ongeanimeerde houding der productenmarkt. Alle suikerwaarden bleven dan ook sterk aangeboden, vooral toen tegen het einde der week ook aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij, die tot nu toe door hun opgewekte houding de markt hadden gesteund, teekenen van vermoeidheid begonnen te geven. Overigens is de *Petroleummarkt* over het algemeen in

een goede stemming geweest. De bekende geruchten omtrent een emissie van aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij deden de ronde, aangewakkerd door de reeds vermelde houding van de Parijsche beurs. Hierbij kwam, dat ook uit Roemenië de berichten lang niet ongunstig luiden. Zelfs werd de mogelijkheid geopperd van een dividend-uitkeering op aandelen Orion Petroleum Mij. Toch kon de tendens zich niet geheel handhaven en toonde de grafische lijn in de laatste dagen een dalende richting aan.

	8 Mrt.	11 Mrt.	14 Mrt.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	177 1/2	177	177 1/2	
Koloniale Bank	219	210 1/2	203 1/4	- 15 1/4
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	190 3/8	190 1/4	187 7/8	- 2 1/4
Rotterd. Bankvereniging	128 1/2	127	128 1/2	- 2
Amst. Superfosfaatfabriek	117 1/4	117 1/4	117 1/4	
Van Berkel's Patent	93	92	92	- 1
Insulinde Oliefabriek	70	70 3/4	73 1/4	+ 3 1/4
Jurgens' Ver. Fabr. pra.aand.	84	84	83 1/2	- 1/2
Hollandia Melkproducten	215 3/4	218 7/8	217	+ 1 1/4
Philips' Gloeilampenfabriek	346	320	305	- 41
R. S. Stokvis & Zonen	625	625	625	
Vereenigde Blikfabrieken	105	105	105 1/2	+ 1/2
Compania Mercantil Argent.	158 1/4	162 1/2	159 7/8	+ 1 1/2
Cultuur-Mij. d. Vorstenland	236 1/2	230 1/2	226	- 10 1/2
Handelsver. Amsterdam	577	558 1/2	550	- 27
Holl. Transatl. Handelsver.	54 1/2	54 1/2	54 1/2	
Linde Teves & Stokvis	126	132 1/2	128	+ 2
Van Nierop & Co's Handel-Mij.	74 3/4	71 3/4	71 1/4	- 3 1/2
Tels & Co's Handel-Mij	73 1/2	72 3/4	72 3/4	- 3/4
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	212	216 1/2	213	+ 1
Kon. Petroleum-Mij.	531 3/4	561 1/2	554	+ 22 1/4
Orion Petroleum Mij.				
Afgest. Aand.	53	56 1/2	55 1/8	+ 2 1/8
Steaua Romana Petroleum Mij.	99 1/2	100	112	+ 12 1/2
Amsterdam-Rubber-Mij.	130 3/4	126	118	- 12 3/4
Nederl.-Rubber-Mij.	71	70	64 3/4	- 6 1/4
Oost-Java-Rubber-Mij.	215	197 1/2	187	- 28
Deli-Batavia	456	445	447	- 9
Deli-Maatschappij	494 1/2	488	483	- 11 1/2
Medan-Tabak-Maatschappij	355	350	348	- 7
Senembah-Maatschappij	625 1/2	630	630	+ 4 1/2

Zeer ongunstig was de stemming voor *Rubberwaarden*, in verband met het feit, dat nog steeds geen vooruitzicht bestaat op een verbetering van den toestand op de markt voor het product. Men sprak ter beurze van de noodzakelijkheid van emissies voor de betrokken maatschappijen, met name voor de Rubber-Cultuur Maatschappij „Amsterdam”, waardoor de aandelen dezer onderneming speciaal gedrukt waren.

De markt voor *industriële waarden* was eveneens lusteloos, evenals die voor aandelen in *Handels-ondernemingen*. Dit laatste echter met uitzondering van aandelen Compania Mercantil Argentina, die zich goed konden handhaven.

Scheepvaartwaarden zeer flauw, met geringe omzetten.

	8 Mrt.	11 Mrt.	14 Mrt.	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	277	266	260	- 7 1/2
„ „ „ gem.eig.	257 1/2	254	250	- 7 1/2
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij.	140 1/2	149 1/2	149 1/2	+ 9
Hollandsche Stoomboot-Mij.	109 1/2	108	108	- 1 1/2
Java-China-Japan-Lijn	170	169	160	- 10
Kon. Hollandsche Lloyd	88 1/4	90	87 1/2	- 3/4
Kon. Ned. Stoomv.-Mij.	134	131	130	- 4
Koninkl.-Paketaart Mij.	136	136	135 1/2	- 1/2
Maatschappij Zeevaart	140	140	140	
Nederl. Scheepvaart-Unie	162 3/4	160	155	- 7 3/4
Nievelt Goudriaan	252	248	225	- 27
Rotterdamsche Lloyd	160 1/2	167 1/2	154 1/2	- 6
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	127	127	127	
„ „ „Nederland”	196 3/4	195	189	- 7 3/4
„ „ „Noordzee”	49 1/4	49 1/4	49 1/4	
„ „ „Oostzee”	138	135	135	- 3

De *Amerikaansche markt* ondervond den invloed van de matte houding van Wallstreet en van den dalenden dollarkoers. De meeste soorten in deze afdeling toonen gevoelige verliezen aan.

	8 Mrt.	11 Mrt.	14 Mrt.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry	144 3/8	145	141 1/10	- 3 13/10
Anaconda Copper	89 1/2	83 7/10	81 9/10	- 7 15/10
Un. States Steel Corp.	97	95 1/2	92 3/8	- 4 7/8
Atchison Topeka	96	95	91 3/4	- 4 1/4
Southern Pacific	90 1/4	88 3/4	85 1/2	- 4 3/4
Union Pacific	139	137	135 1/8	- 3 7/8
Int. Merc. Marine orig. Com.	17	16 3/8	16 7/10	- 9/10
„ „ „ „ prefs.	62 3/4	60	60	- 2 3/4

De *geldmarkt* was eenigszins stroef; prolongatie monetaire tot 5 pCt.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

14 Maart 1921.

Nog steeds blijven vrijwel alle oogstberichten gunstig luiden. In West-Europa is het weder uitstekend voor de ontwikkeling van de te velde staande gewassen en laten de vooruitzichten voor den voorjaarsuitzaai zich goed aanzien. Uit Engeland wordt bericht, dat de met tarwe bezaaide oppervlakte dit jaar zeer bevredigend zal zijn, niet het minst ten gevolge van de hooge garantiëprijzen.

Belangrijk nieuws werd deze week gebracht door het Maart-rapport van het Amerikaansche Departement van Landbouw. De daarin medegedeelde voorraden bij de boeren op 1 Maart waren van alle graansoorten zeer groot. Van mais en haver zijn zij de grootste van de laatste 10 jaren, terwijl in dien tijd slechts eenmaal de tarwevoorraden op 1 Maart bij de boeren groter zijn geweest dan ditmaal. Dat was in 1915, toen trouwens een groot deel van dien voorraad ongeschikt was voor menscheijk gebruik, ten gevolge van slecht weder gedurende den oogsttijd. Ook maken voor alle graansoorten de medegedeelde cijfers een groot percentage van den oogst uit dan in de laatste 10 jaren was voorgekomen. Wanneer men bij de beschouwing dezer cijfers in aanmerking neemt, dat de oogsten niet buitengewoon groot zijn geweest, blijkt het, dat Europa in mindere mate dan in vorige jaren van de Vereenigde Staten is afhankelijk geweest bij de dekking zijner invoer-behoefte aan buitenlandsch graan. Nieuwe zaken in Noord-Amerikaansche tarwe naar Europa zijn er in de afgelopen week weder weinig afgesloten. Eerst in de allerlaatste dagen toonen Engeland en Duitschland meer belangstelling voor tarwe. De geringe kooplust van het overige Europa kon gemakkelijk tot lagere prijzen dan de Noord-Amerikaansche door andere landen worden bevredigd. De cijfers van het Landbouwrapport, maar vooral ook de omstandigheid, dat Europa zijne tarwe steeds elders blijft koopen, hebben eindelijk in de laatste dagen eene belangrijke verlaging van de tarweprijzen in de Vereenigde Staten teweeggebracht. Mei-tarwe te Chicago daalde van 5 tot 14 Maart 15 1/2 dollarcent per 56 lbs. Reeds heeft dit ten gevolge gehad, dat tot de lagere prijzen eenige zaken naar Europa tot stand kwamen.

Aan de Argentijnsche markten bleef tarwe vrij vast. De hoeveelheid der zaken naar Europa blijft echter teleurstellend, en de omvang der verschepingen bedraagt nog steeds slechts ongeveer de helft van die van 1920. Het kost den verschepers bij voortduring moeite hunne stoomende partijen aan den man te brengen en de prijzen, waartoe zaken worden gedaan, zijn weinig bevredigend. Het eenige land, waar in de afgelopen week met graagte tarwe werd gekocht, was Zweden, dat zoowel, met het oog op eene spoedige verhooging van het invoerrecht, in verschillende Europeesche havens Argentijnsche en Noord-Amerikaansche tarwe kocht, als eenige partijen op afluiging uit Argentinië. Van groote beteekenis kan echter de vraag uit een klein verbruiksland als Zweden niet zijn. Ook Tsjecho-Slowakije en Polen namen eenige partijen op, terwijl Algiers 10000 tons Argentijnsche tarwe kocht. Verder gingen enkele verkoopers van vroeger, voornamelijk door Duitschland, gekochte partijen, tot dekking over. Zoolang echter Duitschland en Engeland niet weder geregeld als koopers aan de markt komen, zal het voor de uitvoerlanden moeilijk zijn, een voldoende omvang voor hunne export-zaken te bereiken. Hierop schijnt spoedig kans te bestaan. Engeland kocht namelijk gisteren in de Vereenigde Staten 45000 ton tarwe en de Deutsche inkoopcentrale begon eveneens meer belangstelling te toonen.

Ook rogge sluit in de Vereenigde Staten lager. Zaken in dit artikel staan nog steeds stil, doch de Noord-Amerikaansche voorraden zijn niet groot meer.

Gerst ontmoet zeer weinig belangstelling en voor haver blijven, naar de meeste Europeesche landen, de zaken eveneens binnen zeer bescheiden grenzen. In Engeland bestond in de afgelopen week vermeerderde belangstelling voor Argentijnsche haver.

Slechts in mais blijft de handel naar verschillende landen levendig. Vooral in Engeland is in de afgelopen week veel mais gekocht. In den aanvang der week was het vooral Donau Mais, waarin omvangrijke zaken in stoomende en spoedig te verladen ladingen tot stand kwamen, terwijl tevens voor Noord-Amerikaansche mais levendige kooplust bestond. Later was het vooral Platamais van den nieuwen oogst, die de belangstelling tot zich trok en zoowel in ladingen als in parcels ontstond een levendige handel.

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Maart	Mais Mei	Haver Mei	Tarwe Mrt.	Mais Mrt.	Lijnzaad Mrt.
12 Mrt '21	164 1/4	69.—	44 1/4	17,80	10,80	15,30
5 " '21	173.—	69 3/4	46 1/2	17,20	10,30	15.—
12 Mrt '20	226	148 1/4	83.—	17,10	7,80 ²⁾	28,40 ³⁾
12 Mrt '19	226	148.—	83.—	10,55	4,65	19,05 ³⁾
12 Mrt '18	220	127 1/8	88 3/8	12,90	6,65 ³⁾	21,85
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per April.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	14 Maart 1921	7 Maart 1921	14 Maart 1920
Tarwe*	20.50	22,25	34.50
Rogge (No. 2 Western) ¹⁾	20.75	22,—	27.75
Mais (La Plata)	275,—	292,—	385,—
Gerst (48 lb. feeding) .. ²⁾	270,—	285,—	450,—
Haver (38 lb. white cl.) .. ¹⁾	14,—	14.50	22,—
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) ³⁾	192,50	200,—	225,—
Lijnzaad (La Plata).... ⁴⁾	395,—	405,—	850,—

¹⁾ p. 100 K.G. ²⁾ p. 2000 K.G. ³⁾ p. 1000 K.G. ⁴⁾ per 1960 K.G. *) Hard/Red Winter Wheat nr. 2. j

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	7-12 Maart 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdvak 1920	7-12 Maart 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdvak 1920	1921	1920
Tarwe	30.975	155.322	74.183	—	978	20.717	156.300	94.900
Rogge	4.098	25.757	—	—	—	—	25.757	—
Boekweit	—	994	2.300	—	—	—	994	2.300
Mais	23.588	167.623	75.917	3.045	16.089	14.859	183.712	90.776
Gerst	4.551	61.197	2.814	1.070	1.650	—	62.847	2.814
Haver	7	1.325	10.476	—	419	—	1.744	10.476
Lijnzaad	5.395	25.448	5.815	1.932	22.575	973	48.023	6.788
Lijnkoek	7.864	29.426	20.402	3.957	7.172	1.406	36.598	21.808
Tarwemeel	560	2.912	9.384	—	290	—	3.202	9.384
Andere meelsoorten	1.437	49.54	3.198	449	649	100	5.603	3.298

In overeenstemming met de Argentijnsche markten kwamen die zaken tot stijgende prijzen tot stand. Ten gevolge van regen verwacht men in Argentinië, dat de maïs later dan eerst waarschijnlijk scheen voldoende droog zal zijn voor verlading naar Europa. Vooral de eerste termijnen van den nieuwen oogst waren vast. Oude maïs is in Argentinië nu vrijwel geheel opgeruimd en de prijs blijft er boven Europeesche pariteit. Chicago is in de laatste dagen lager, waarbij zeker ook het Landbouwrapport zijn invloed heeft laten gelden. De aanvoeren van maïs aan de Westelijke markten in de Vereenigde Staten zijn zeer groot, evenals de verschepingen naar de havenplaatsen. Grote verschepingen naar Europa en gedurende het grootste gedeelte der week en goede vraag voor export behoedden echter de prijzen voor belangrijke daling. Duitschland toont ook voor maïs nog steeds weinig kooplust. De maïsmarkt is daar door de beschikbaarstelling van maïs door de regering voor lagen prijs in ruil voor tarwe en rogge nog uit haar evenwicht, terwijl ook de politieke toestand meewerkt tot beperking der zaken. Zaken in Noord-Amerikaansche maïs komen van tijd tot tijd tot stand.

Voor lijnzaad kwamen weder vooral Engeland en Nederland als koopers in aanmerking. In beide landen bestaat bij voortdurend vooral vraag voor spoedig verwachte of althans afgeladen partijen, waarbij voor de eerste booten groote premies worden betaald. In Engeland werd, na eene vrij langdurige pauze, weder Britsch-Indisch zaad gekocht voor aflading in April/Mei en Mei/Juni, nadat verscheppers hunne prijzen hadden verlaagd.

Nederland. Tarwe werd weinig gekocht en eenige hier aangekomen partijen vonden haar weg naar Zweden tot ver boven de hier verkrijgbare prijzen. De regering verkocht bij inschrijving een gedeelte van haar voorraad Noord-Amerikaansche tarwe voor ongeveer f 21.25 per 100 Kgr. Stoomende Plata Tarwe is te koop voor ongeveer f 20.75 a f 20.50, Maart/April aflading voor ongeveer f 20.—. Zaken in broodgraan naar Duitschland, waarin langen tijd te Rotterdam zulk een levendige omzet werd bereikt, staan nog steeds bijna geheel stil. In maïs werd de handel in den loop der week steeds minder levendig. Grooté aanvoer van Mixed Maïs, waarvan in de afgelopen week ongeveer 20000 ton in onze havens arriveerde, vrijwel geheel voor Nederlandsch gebruik, hield nieuwe zaken binnen zeer beperkte grenzen. Wel wordt door het binnenland zeer weinig van dien aanvoer weder aan de markt gebracht, doch het gevolg van de groote aankomsten is toch geweest, dat de hooge premie voor spoedige posities is verdwenen. In Donau maïs werden zeer weinig zaken gedaan, evenals in Plata Maïs, waarvan de oude oogst te duur is in vergelijking tot Mixed Maïs. Er wordt hiervan trouwens zeer weinig aangeboden, zoodat de beperkte vraag den kleinen aanvoer gemakkelijk opnam. In nieuwen oogst zijn zoo goed als geene zaken.

Voor lijnzaad bestond in de afgelopen week herhaaldelijk levendige vraag, speciaal voor spoedig verwachte

partijen. Nog steeds wordt daarvoor meer dan f 400.— per 1960 Kgr. betaald. Zelfs betaalde men heden, voor dezer dagen verwacht zaad f 430.—, terwijl verschillende zaken tot stand kwamen tusschen f 395.— en f 405.— in booten, die nog eenigen tijd uitblijven. Dezer dagen gestoomde partijen werden echter tegelijkertijd aangeboden voor f 363.— (12 dezer gedaan voor f 360.—), terwijl Februari/Maart en Maart/April werden gekocht voor f 350.— en f 345.—.

SUIKER.
NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per loopende maand	Londen		New York 96 pCt. Centrifugals	
		Tates Cubes No. 1	Amer. Granulated c.i.f.		
		White Java f.o.b. per Maart/April	Sh. Maart/April	Sh. Maart/April	\$ cts.
9 Mrt. '21	f —	72/-	Sh. 42/- nom.	39/-	6,02
2 " '21	" —	72/-	42/- nom.	38/-	5,77
9 Mrt. '20	" —	72/-	85/6	90/-	11,54 ¹⁾
9 Mrt. '19	" —	64/9	—	—	7,28
11 Juli '14	" 11 1/2	—	—	—	3,26

¹⁾ bieden.

F.O.Licht raamt de opbrengst van de thans bijna afgelopen Europeesche bietsuikercampagne als volgt:

	1920/21	1919/20
Duitschland	1.090.000	739.548 tons
Tsjecho Slowakye	700.000	489.366 "
Oostenrijk	10.000	5.132 "
Hongarije	25.000	8.019 "
Polen	200.000	140.000 "
Frankrijk	325.000	172.495 "
België	250.000	146.918 "
Holland	310.000	238.692 "
Totaal....	2.910.000	1.940.170 tons
Rusland & Oekraïne	50.000	86.691 "
andere landen	725.000	597.318 "
Totaal....	3.685.000	2.624.179 tons

Vergeleken met de productiecijfers van het vorig jaar valt dus eene toeneming van ca. één millioen tons vast te stellen.

Volgens dezelfde bron bestaat alle kans voor eene aanmerklijke uitbreiding van den aanplant voor den volgenden bietoogst. In eenige districten van Duitschland wordt deze uitbreiding zelfs geraamd op 12 tot 20 pCt., doch is het nog niet mogelijk thans reeds een algemeen overzicht te geven. Een belangrijke rol bij den aanplant en verderen afloop van den nieuwen oogst zal natuurlijk het al of niet opheffen van de „Zwangswirtschaft" spelen, waaromtrent de Regeering echter nog niets verder heeft bekend gemaakt. Men hoopt algemeen, dat daartoe nu eindelijk besloten zal worden...

In Engeland had de opheffing der controle een levendigen handel ten gevolge. De raffineurs hebben hunne vraagprijzen voor ready refined met 6 d. verhoogd en belangrijke hoeveelheden Tsjecho-Slowakische suiker werden voor Engelse rekening gekocht. Buitendien werden op de Londensche markt ook in buitenlandsche geraffineerde suiker goede zaken gedaan tot stijgende prijzen.

De Board of Trade-statistiek over Februari luidt:

	Feb. 1921	Feb. 1920	Jan.-Feb. 1921	Jan.-Feb. 1920
Import rietsuiker	63.020	104.731	139.858	161.797
„ biet „	—	—	—	—
„ geraffineerd	3.120	15.945	3.295	57.391
Totaal	66.140	120.676	143.153	219.188
Voorraad in Entrepot . .	330.300	260.200	—	—
„ „ Raffinader	23.700	28.650	—	—
Opbrengst „	85.432	46.081	163.140	103.532
Totale binnenl. consump.	96.183	103.828	187.128	215.592
„ export „	21	106	506	1.560

Op de Amerikaansche markt heerschte eené vaste stemming, die tot een levendigen handel in Cuba- en andere koloniale suiker leidde. De noteeringen te New-York wijzen eene geleidelijke stijging aan: spot centrifugals liepen op tot 6.02 c., de noteeringen op termijn tot 5.24 April, 5.38 Mei, 5.61 Juli, 5.76 September. De Cubaansche commissie verkocht 60.000 tons op basis van 5 c. f.o.b. Cuba en op dit eiland neemt bij eene gunstige weersgesteldheid de campagne thans een ongestoord verloop. De laatste Cuba-statistiek luidt:

	1921	1920	1919	tons
Weekontvangst tot 5 Maart	172.000	153.231	135.532	
Tot. ontv. sed. 1 Dec.-5 Mrt.	983.000	1.381.231	1.221.865	„
Werkende fabrieken	187	186	192	„
Weekexport tot 5 Maart . .	108.000	115.703	75.200	„
Tot. exp. sed. 1 Jan.-5 Mrt.	418.000	930.116	632.294	„
Totale voorraad 5 Maart . .	647.000	420.824	587.329	„

Op Java namen koopers eene zeer gereserveerde houding aan en begonnen sommige speculanten zich reeds ongerust te maken over hunne inkoop van suiker uit den nieuwen oogst. De markt aldaar verkeerde dientengevolge in zwakke stemming bij afbrokkende prijzen voor ready suiker en tweede hands suiker uit den nieuwen oogst.

De markt in Nederland stond onder den invloed van de vaste stemming te New York en prijzen voor disponibile Javasuikeer in Holland liepen tot f 43½ op, waartoe het een en ander afgedaan werd.

KATOEN.

Noteering voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands):

	14 Mrt. '21	7 Mrt. '21	28 Febr. '21	15 Mrt. '20	14 Mrt. '19
New York voor Middling . .	11,30 c	11,55 c	11,25 c	41,— c	28,15 c
New Orleans voor Middling	10,75 c	11,— c	11,25 c	41,— c	27,50 c
Liverpool voor Fy Middling	—	7,57 d	7,13 d	29,04 d	16,08 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '20 tot 11 Maart '21	Ooreenkomstige perioden	
		1919-1920	1918-1919
Ontvangsten Gulf-Havens..	3638	3442	2627
„ Atlant. Havens	1050	2383	1486
Uitvoer naar Gr. Britannië	1186	2412	1469
„ „ t Vasteland.	2596	2279	1561
„ „ Japan etc...			

	11 Maart '21	12 Maart '20	14 Maart '19
Vorraden in duizendtallen			
Amerik. havens	1419	1316	1307
Binnenland	1606	1192	1458
New York	126	53	87
New-Orleans	417	371	436
Liverpool	1018	1074	491

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester, d.d. 9 Maart 1921.

Niettegenstaande den onverwachten loop der Europeesche politieke omstandigheden, zijn de prijzen van Amerikaansche katoen niet verder gedaald en zijn ze zelfs iets hooger dan een week geleden. Dit is hoofdzakelijk het gevolg

van de berichten omtrent den verminderden aanplant op de kleinere verkoopen van kunstmeststoffen. Het aanbod uit het Zuiden wordt ook minder dringend en de markt is over het algemeen iets vaster, hetwelk zeker de laatste weken niet verwacht werd. Prijzen van Egyptische katoen zijn ook ongeveer 1 d. per lb. hooger ten gevolge van het aanbod van de Egyptische regeering om de kleine planters te helpen door geregeld wekelijks een beperkte hoeveelheid katoen van deze planters tegen marktprijs aan te koopen.

De vraag naar garens is nog niet verbeterd en er worden slechts kleine orders afgesloten, in den regel steeds tot lagere prijzen. Volgens de uitvoercijfers van den Board of Trade is de uitvoer van katoenen garens over de maand Februari 3½ miljoen lbs. minder dan het vorig jaar en is slechts ongeveer de helft van 1913. De voornaamste vermindering is naar Holland, maar Indië, Rumenië en Duitschland vertoonen weer hoogere cijfers. De Master Spinners Federation heeft besloten voorloopig den korten werktijd te handhaven, doch de voorgestelde stopzetting met Paschen gaat niet door, omdat men meende, dat de nood der arbeiders dan wel heel groot zou worden.

De doekmarkt is nog steeds zeer kalm en de financieele toestand wordt niet beter. Behalve deze moeilijkheid heeft men nu weer de kwestie der Indische tarieven, terwijl ook de handel met het Continent zeer ongunstig beïnvloed wordt door het afbreken der jongste onderhandelingen met Duitschland. Men merkt wel, dat verschillende markten langzamerhand zonder voorraden komen, maar zooals wij verleden week ook reeds hebben vermeld is het voor handelen tengevolge van hunne vroegere engagementen zeer moeilijk om thans behoorlijk orders af te sluiten.

	2 Mrt. 9 Mrt.	Oost. koersen.	2 Mrt. 9 Mrt.
Liverpoolnoteeringen.		T.T. op Indië	1/3 7/8 1/3 7/8
F.G.F. Sakellaridis	13,00 14,00	T.T. op Hongkong	2/4 3/4 2/4 1/2
G.F. No. 1 Oomra	4,35 4,10	T.T. op Shanghai	3/2 3/1

COPRA.

De markt was aanvankelijk zeer flauw gestemd. Later toonden echter consumenten iets meer belangstelling, terwijl er ook iets meer dekkingsvraag bestond.

De noteeringen zijn heden:

Ned.-Ind. f.m.s. stoomend	f 34,50
„ „ „ Januari/Maart	„ 34,—
„ „ „ Maart/Mei	„ 32,75
„ „ „ Mixed Februari/April	„ 31,—

15 Maart 1921.

DE NEDERLANDSCHE THEEMARKT IN 1920.

(Jaaroverzicht van Pakhuismeesteren van de Thee)

Het ligt niet op den weg van de schrijvers van dit jaaroverzicht om in beschouwingen te treden over de tegenwoordige wereldcrisis. Het zij genoeg te constateeren, dat in strijd met alle verwachtingen het gunstig tijdperk, dat na den oorlog ook voor den Theehandel, althans tijdelijk, werd verwacht, niet is gekomen, en dat een steeds grootere opeenhooping van voorraden is samengegaan met eene daling der prijzen tot ver onder den productie-kostprijs voor alle ordinaire en middenkwaliteiten.

Wij schreven in ons marktoverzicht een jaar geleden: „De stijging der prijzen, welke tot October (1919) aanhield, ging niet samen met een afzet evenredig aan het aanbod“. De toestand was ook toen niet gezond. De groote aanvoeren konden niet verwerkt worden omdat de vraag beperkt was en voor een te groot deel bestond uit speculatieve aankopen. De verwachting, dat aan de groote behoefte aan thee in Midden-, Oost- en Zuid-Europa moest worden voldaan, en ook daar weer voorraden zouden worden opgestapeld ter verwerking door tusschenhandel en kleinhandel, werd niet verwezenlijkt ook niet in 1920. De afzet bleef beperkt, de voorraden bleven toenemen en de speculatieve vraag hield geleidelijk op. Houders van dure voorraden en contractanten, die in Indië oogsten of gedeelten ervan hadden gekocht, konden deze niet meer realiseren. De vraag was onder deze abnormale omstandigheden te beperkt, dan dat zoowel het overschot van den aanvoer van 1919 als de geheele eerstehands aanvoer van dit jaar in veiling konden worden gebracht. In den regel werd in de drieweekse veilingen niet meer aangeboden dan 16000 à 18000 kisten, maar ook van dit aanbod moest veel wegens gebrek aan kooplust worden opgehouden. De toestand zoude ontegenzeggelijk niet zoo kritiek zijn geworden, als onze en de Engelsche markten niet waren overstroomd met overgrootte hoeveelheden ordinaar uit alle productielanden, welke deels grof geplukt of niet met voldoende zorg bereid of door het bewaren tijdens den oorlog

in het tropische klimaat achteruitgegaan, de markt blijven drukken. Het aanbod van superieure en goede kwaliteiten was onder deze omstandigheden in den regel te gering en aangezien de vraag zich meer dan vóór den oorlog op het beste concentreert, bleven de werkelijk goede theeën duur.

Het natuurlijk gevolg van deze marktverhoudingen zal zijn, dat producenten door fijner te plukken een kleiner product van betere kwaliteit zullen vervaardigen. Slechts het stopzetten van de productie van ordinair in alle productielanden zal uitkomst vermogen te brengen. Het zal desondanks, als de onder-consumptie in de Oost-Europeesche landen blijft aanhouden, nog jaren duren voordat de overgrote voorraad ordinair is weggewerkt, en daarom zal voorloopig een zware strijd blijven bestaan tusschen de verschillende productielanden om den voorrang. Het wordt voor de Nederlandsch-Indische thee een levenskwestie of zij haar plaats zal behouden en zoo mogelijk uitbreiden, niet enkel in Europa maar eveneens in Australië en Noord-Amerika. Het differentieel recht heeft in Groot-Britannië het Britsch-Indische product een voorsprong gegeven. Mocht door een goed georganiseerd systeem van fijnpluk de gemiddelde kwaliteit der Britsch-Indische- en Ceylon-theeën veel couranter worden dan die van ons koloniaal product, dan staat het te vreezen dat het laatste meer veld zal verliezen. Is het niet een waarschuwing, dat ondanks den te grooten aanvoer van Koloniale thee de Nederlandsche tusschenhandel nochtans ter verwerking voor de Nederlandsche verbruikers pl.m. 1200 ton Britsch Indische thee heeft moeten betrekken gedurende het afgelopen jaar? Het product van verschillende complexen van ondernemingen is niet wat het vroeger was. Het stelige van verschillende dier theeën (de verpakker koopt geen stelige thee) toont reeds aan, dat niet, op tijd kon worden geplukt. Zal het mogelijk zijn, dat de producent de kwaliteit der thee zoo hoog mogelijk opvoert, zolang niet allen die onder dezelfde omstandigheden werken in eenzelfde kring één lijn trekken en eenzelfde pluksysteem toepassen? *Is het niet noodzakelijk en tevens een nationaal belang, dat door een deugdelijke organisatie in Indië de werkwijze op de ondernemingen wordt geregeld?* Wij stellen slechts vragen en twifelen er niet aan of de ernst van den tegenwoordigen toestand wordt in Indië doorzien.

Statistiek. De hierbijgevoegde grafische lijnen en cijfers spreken voor zichzelf. Dat er alhoewel in 1919 aan de eerste groote behoefte aan thee was voldaan nochtans, gedurende 1920 bijna 15 miljoen K.G. thee zijn afgevoerd, waarvan voor verbruik 8500 ton en voor uitvoer 6300 ton, is op zichzelf bevredigend. Deze afzet is gelijk aan dien van 1919 en is grooter dan die in eenig jaar vóór den oorlog. De aanvoer overtrof den afzet echter met 8000 ton in 1919, en 4000 ton gedurende dit jaar, een overschot dus van 12.000 ton, hetwelk nog vermeerderd moet worden met allicht nog eenige duizenden tonnen, welke oorspronkelijk in onze havens opgeslagen voor doorvoer, niet kunnen worden weggewerkt en nu de marktpositie nog moeilijker maken.

Het verbruikscijfer stemt tot optimisme, dat het minder is dan in 1919, toen alle voorraden in het land geheel waren uitgeput, was te voorzien. Het oorspronkelijke rantsoen, dat door de geallieerde mogendheden werd toegestaan was slechts 5000 ton. Het verbruik was in 1913 5500 ton. Er wordt dus steeds meer thee in ons land gedronken, en dit althans is een lichtpunt.

Het eerste handelsaanbod bestond uit 255.000 kisten Nederlandsch-Indische thee, verdeeld volgens de aantallen kisten in ca. 15 pCt. stof en gebroken thee, 15 pCt. Souchon en Pecco Souchon, 35 pCt. gebroken soorten en 35 pCt. bladthee. Het verbruik van stof is steeds zeer gering geweest op de Europeesche markt, dat van gebroken thee is eveneens beperkt. Het zoo abnormaal groote aanbod dezer soorten heeft tengevolge, dat voor deze (enkele goede gebroken theeën uitgezonderd) zoo goed als geen vraag meer bestaat. De notering voor ordinair gebroken thee is ingezakt van 45 cts. in Januari tot 25 cts. in Juli en 10 cts. in December. Alle met stof en fijn gruis gemengde theeën zijn dienovereenkomstig meer in prijs gedaald dan de schoone goed uitgezeefde theeën. (Tegen het vermengen van blad of gebroken soorten op de ondernemingen met stof en fijn gruis kan niet genoeg worden gewaarschuwd. Het is een struisvogelpolitiek welke aan de ondernemingen geld kost, immers de verpakker moet tegen hoge kosten de thee weer uitzeven en blijft daarenboven met het onverkoopbaar bijproduct zitten).

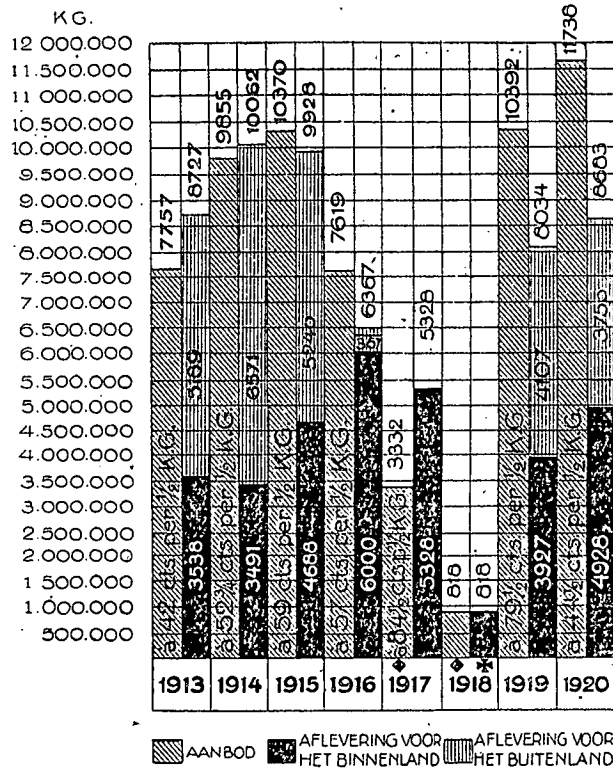
De notering van ordinair Pecco Souchon, welke in Januari 55 cts. bedroeg, was in Juli tot 35 cts. en in December tot 24 cts. gedaald. Daarbij steken gunstig af de

prijzen der goede en der beste soorten. Oranje-Pecco best werd in Januari verkocht tegen 100 cts., Juli 106 cts., en December 97 cts. De vier grafische lijnen van de eerste grafiek geven van de prijzen der midden en goede soorten een overzicht. Het spreekt wel vanzelf, dat bij de laatste de kwaliteit een groote rol speelt.

Nog zij gememoreerd, dat zooals het grafisch overzicht der in veiling aangeboden hoeveelheden aantoon, in het voorjaar wegens de transportstaking 2 veilingen niet werden gehouden.

Aanvoer (op ceel gebracht) en middenprijzen van het eerste hands aanbod van Java- en Sumatra-thee te Amsterdam, benevens aflevering voor binnen- en buitenland bij het Thee-Etablissement te Amsterdam.

Anno 1913—1920.



- ◆ Grootendeels gereserveerd uit den aanvoer 1916 en gebruikt voor de theevoorziening in 1917 en 1918. De thee werd gedurende het distributie tijdvak (Augustus 1917—Februari 1919) door den groothandel verkocht op basis van 84 cts. per 1/2 K.G. voor midden kwaliteit.
- ✱ Hieronder is opgenomen de aflevering voor de laatste distributie in Januari 1919.

Thee-Etablissement te Amsterdam.

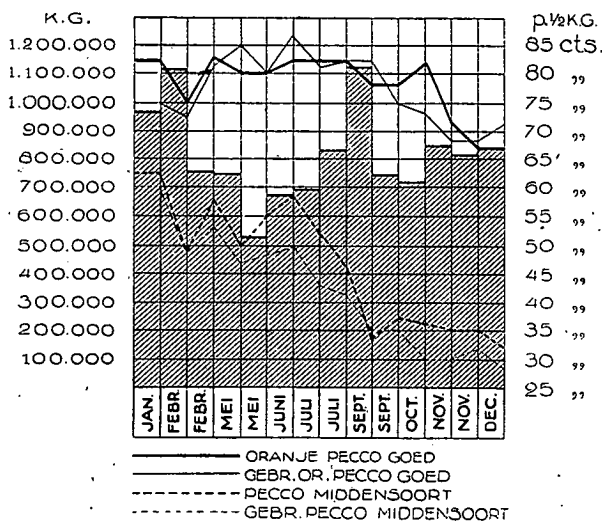
Statistiek van Nederlandsch-Indische Thee over 1920.

	Voorr en op ceel 1 Jan '20	Aangev. en op ceel gebracht in 1920	Te zamen	Afgeleverd in 1920	Voorr. op ceel 31 Dec '20
Stof; Gebr. Thee, enz.	5.391	39.741	45.132	23.737	21.395
Souch. en Pec. Souch.	6.909	39.811	46.720	32.263	14.457
Gebr. Pecco en Gebr.					
Oranje Pecco's...	16.542	89.053	105.595	60.233	45.362
Pecco's en Or. Pecco's	22.155	85.791	107.946	72.147	35.799
Flow. en Witp. Pec.	33	402	435	277	158
	51.030	254.798	305.828	188.657	117.171

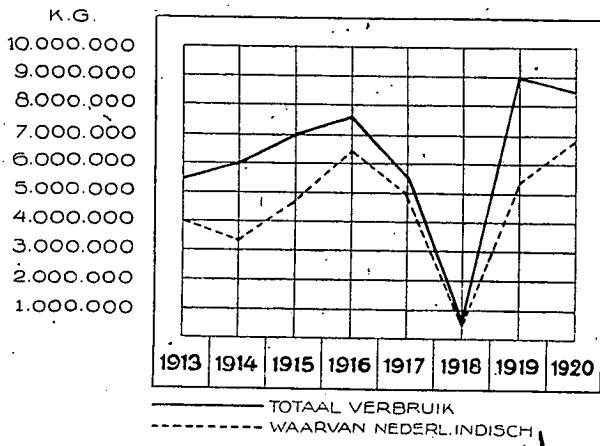
	Aanbod	Aflevering
Java thee	240.680	Voor Binnenland 107.026
Sumatra thee	14.118	„ Uitvoer ... 81.631
	254.798	188.657

Van den voorraad op ceel bevinden zich op 31 December 1920 in de 1ste hand..... 56.069 kisten. Daarenboven zijn nog aangevoerd en op 1921 overgebracht 106.484 „ De cijfers zijn herleid tot 1/1 kn. (1/10 = 1/4 = 1/2 = 1/1).

Hoeveelheden der veilingen en Loop der prijzen van enkele hoofsoorten in 1920.



Anno 1913/1920. — Het theeconsumptie in Nederland en dat van Nederlandsch-Indische Thee.



Anno 1920.

Aanvoer van Thee in Nederland, invoer tot verblijf binnenslands en wederuitvoer in K.G. netto. (Afgeleid uit de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek te 's Gravenhage).

Aanvoer:	netto.
Nederl. Indische Thee 399.587 kisten = ca. 17.200.000 K.G.	
China Thee 15.203 " = " 375.000 "	
Britsch Indische Thee 32.580 " = " 1.275.000 "	
Totaal 447.370 kisten = ca. 18.850.000 K.G.	

Invoer tot verbruik:	netto.
Nederl. Indische Thee 152.994 kisten = ca. 6.925.000 K.G.	
China Thee 14.930 " = " 350.000 "	
Britsch Indische Thee 30.568 " = " 1.190.000 "	
Totaal 198.501 kisten = ca. 8.465.000 K.G.	

Uitvoer:	netto.
Nederl. Indische Thee 127.726 kisten = ca. 6.085.000 K.G.	
China Thee 1.796 " = " 55.000 "	
Britsch Indische Thee 4.325 " = " 200.000 "	
Totaal 133.847 kisten = ca. 6.340.000 K.G.	

Van den uitvoer zijn ca. 65.000 kisten verzonden naar Centraal en Oost-Europa, ca. 55.000 kisten naar Groot-Brittannië, Ierland en Noord-Amerika en ca. 10.000 kisten naar Zuid-Europa.

Totaal werd in anno 1919 in Nederland aangevoerd 23 miljoen K.G. en afgeleverd voor in- en uitvoer 15 miljoen K.G. en in anno 1920 aangevoerd 19 miljoen K.G. en afgeleverd wederom 15 miljoen K.G. Het overschot van anno 1919 = 8 miljoen K.G. vermeerderd met dat van 4 miljoen K.G. van 1920 duidt op een voorraad op 31 December van ca. 12 miljoen K.G. in entrepot. Hieronder zijn de voor „doorvoer” opgeslagen partijen niet begrepen.

Amsterdam, 31 December 1920.

HUIDEN.

Bericht van de firma Grisar & Co.

Exotische huiden. Onder den indruk van het uitslaan der Londensche conferentie, was er op de veiling van 8 Maart zeer weinig animo en werden de meeste partijen teruggetrokken of opgehouden. In de veiling werden ca. 5600 stuks afgedaan en na de veiling nog 200 gezouten Concordia huiden à 40 cents en 450 Sao Paulo Frigorifico verkoocht à 30 cents, van welke het restant nog verkrijgbaar is.

De 3184 droge Buenos Aires Americanos en de 50 droge Brazil huiden bleven onverkocht, doch werden gehouden op 40 en niet op 30, zooals elders foutief was opgegeven.

Op de buitenlandsche markten is de stemming kalm en werden in La Plata afgedaan, bijna uitsluitend voor Noord-Amerika: 11.500 Saladero Armour Santa Anna de Livramento Ossenhuizen, onder zout tot 22 Februari, à 32 \$ or, Pariteit 8³/₁₆ pence per lb., c.i.f. Antwerpen 4000 Armour Frigorifico Armour Ossenhuizen, onder zout eind Februari, à 36 \$ or, Pariteit 8³/₁₆ pence per lb., c.i.f. Antwerpen; 4000 Wilson Ossenhuizen, à 35 \$ or; 4000 La Uruguayo Ossenhuizen, à 37 \$ or, naar Canada. Bovendien 1000 Itaqui Saladero Ossenhuizen, Februari, tot geheimen prijs.

Deze prijzen toonen, dat voor goede huiden de stemming zeer vast blijft.

In Liverpool verkocht men loco 3000 Saladero Rappalini Ossenhuizen à 7 d., af pakhuis Liverpool, naar Engeland.

Hier werden o.a. verkocht 1012 droge Buenos Aires paardenhuiden; bovendien 2000 loco Smithfield ossen, tegen naar men aangeeft 8³/₄ d. c.i.f. Liverpool, uitgeleverd gewicht.

Java markt. Zoowel te Amsterdam, als te Rotterdam kwamen op verlaagde prijzen enkele verkoopen tot stand.

Inlandsche huiden. Lusteloos. In België was een daling van 20 tot 25 pCt.

Kalfsvellen. Zijn alleen in de gewichten van 3¹/₂—3³/₄ Ko. te plaatsen.

12 Maart 1921.

RUBBER.

De markt had een zeer kalm verloop in de afgelopen week. Orders van Amerika zijn er nog steeds niet terwijl het mislukken der Londensche conferentie zulk een onzekeren toestand heeft teweeggebracht, dat de Europeesche koopers op het oogenblik zeer terughoudend zijn.

De noteringen zijn:	einde vorige week:
Prima Crêpe loco 63 ¹ / ₂ c.	64 ¹ / ₂ c.
" " April/Juni 64 "	65 "
" " Juli/Sept. 68 ¹ / ₂ "	68 ¹ / ₂ "
Smoked Sheets loco 54 ¹ / ₂ "	56 ¹ / ₂ "
" " April/Juni .. 58 ¹ / ₂ "	58 ¹ / ₂ "
" " Juli/Sept. 65 ¹ / ₂ "	65 ¹ / ₂ "

15 Maart 1921.

VERKEERSWEZEN.

SCHEEPVAART.

Veertiendaagsch overzicht.

De vraag naar tonnage is nog steeds gering. Gedurende den loop van verleden week was er weinig belangstelling voor de La Plata markt en werden prompte booten afgesloten tot 32/6.

Voor Mei/Juni aflading werd een Fransche boot bevracht voor 35/—, hetgeen 2/6 lager was dan de vorige noteringen.

De laatste dagen echter was de vraag naar tonnage van La Plata weer iets grooter door de verbeterde vraag in Europa. Er werd een prompte boot afgesloten voor 33/9, 2/6 extra voor zaad van up river naar U.K./Cont. with full options, terwijl Mei aflading weer afgesloten werd op 37/6.

Wat de uitgaande vrachten naar La Plata betreft kan vermeld worden, dat de vracht van de U. S. naar La Plata weer lager is, dan voor 14 dagen geleden en er werd afgesloten tegen 33/9 naar up river. Vanaf Wales werd tot 23/9 bevracht voor dezelfde bestemming.

Er was over het algemeen meer vraag naar uitgaande tonnage van Wales, doch de vrachten gaven zeer weinig of geen verbetering te zien.

De vrachten van Noord Amerika en de Gulf naar Europa voor kolen en graan bleven op hetzelfde niveau; de vraag naar steenkolen voor Europeesche rekening begint echter aanzienlijk te verminderen. De vracht naar Rotterdam/Antwerpen bedraagt \$ 3.75.

Van Bombay wordt 23/9 betaald on deadweight.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
7/12 Maart 1921	—	—	—	—	35/6	35/6
28 F. 5 Mrt. 1921	—	—	—	—	37/6	37/6
8/3 Maart 1920	—	—	—	8/6	185/-	112/6
10/15 Maart 1919	—	—	16/-	15/-	f 90.-	120/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

KOLEN

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rioter	Rotterdam	Gothenburg
7/12 Maart '21	8/-	18/3	17/6	22/-	6/-	—
28 F. 5 Mrt. '21	9/-	19/3	18/3	21/6	—	12/6
8/13 Maart '20	55/-	70/-	75/-	—	—	Kr. 50
10/15 Maart '19	28/-	47/8	50/-	47/6	f 10	Kr. 45
Juli 1914	fr. 7.-	7/-	7/3	14/6	3/2	4/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
7/12 Maart 1921....	25/-	—	—	37/6
28 Febr. 5 Mrt. 1921....	25/-	—	—	37/6
8/13 Maart 1920....	120/-	170/-	—	—
10/15 Maart 1919....	—	—	—	—
Juli 1914....	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per ton stukgoed. 2) Voor Britsche schepen.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVAART.

Week van 7 tot 14 Maart 1921.

De waterstand bleef vrijwel onveranderd en Cauber Pegel noteerde aan het einde der week nog pl.m. Mtr. 0.80. Het sleeploon Rotterdam—Ruhrhavens werd op 55/50-cents-tarief genoteerd; voor erts Rotterdam—Ruhrhavens werd een vracht van 90 cents per last bij 1/4 lostijd betaald. Er werden geen schepen in daghuur aangenomen. In Antwerpen werden enkele schepen voor z.g. „liggen of varen” tegen 20 centimes per ton per dag geharтерd.

Het sleeploon van de Ruhr naar Mannheim bedroeg ca. Mk. 36.— per ton en de scheepshuur zakte gestadig van 80 pf. aan het begin tot 40 pf. per ton per dag aan het einde der week.

De vracht van exportkolen Ruhr—Rotterdam ging eveneens naar beneden en wel van 80 cents tot 42½ cents per ton met vrij sleepen.

INKLARINGEN.

VLISSINGEN.

Landen van herkomst	Februari 1921		Februari 1920	
	Aantal schepen	Bruto M ³	Aantal schepen	Bruto M ³
Binnenl. havens.	1	2.160	—	—
Groot-Brittannië	25	175.270	21	127.080
Duitschland....	1	698	—	—
België.....	2	1.508	1	863
Bijleggers.....	6	3.442	10	6.321
Levant 1).....	31	17.800	5	2.954
Totaal....	66	200.878	37	137.218
Nationaliteit.				
Nederlandsche..	37	182.880	21	127.080
Britsche.....	16	10.603	1	863
Duitsche.....	6	3.791	10 2)	6.321
Noorsche.....	1	349	5 3)	2.954
Belgische.....	6	3.255	—	—
Totaal....	66	200.878	37	137.218

1) Sleepbooten en bergingsvaartuigen.

2) Bijleggers. 3) Sleepbooten.

(B. Stofkoper.)

DELFIJL.

Landen van herkomst	Februari 1921		Februari 1920	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	—	—	11	779
Groot-Brittannië	2	480	—	—
Duitschland....	22	8.929	29	3.954
Zweden.....	3	1.538	1	363
Denemarken....	1	85	—	—
Finland.....	—	—	1	98
Ned. Oost-Indië	—	—	1	305
Midden-Amerika	2	873	—	—
Chili.....	1	2.885	—	—
Totaal....	31	14.790	43	54.99
Nationaliteit.				
Nederlandsche..	4	718	19	1.729
Britsche.....	2	873	—	—
Duitsche.....	25	13.199	24	3.770
Totaal....	31	14.790	43	5.499

(A. van Dijk.)

NIEUWE WATERWEG.

Landen van herkomst	Februari 1921		Februari 1920	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	35	20.245	20	12.410
Groot-Brittannië	263	196.669	122	74.836
Duitschland....	99	94.262	24	13.415
Noorwegen....	29	45.154	5	9.240
Zweden.....	8	3.430	9	3.266
Denemarken....	6	1.741	3	397
Rusland-Oostz.h.	1	378	—	—
België.....	20	39.150	9	14.036
Frankrijk.....	103	85.851	54	41.856
Spanje.....	19	22.221	17	25.015
Portugal.....	1	537	1	1.149
Italië.....	11	29.178	—	—
Griekenland....	1	852	—	—
Turkye.....	1	1.383	—	—
Rusland-Zw. Zee	2	4.594	—	—
Roemenië, Bulg.	8	13.532	—	—
And. Midd. Zeeh.	3	5.674	—	—
Dakar.....	—	—	1	837
Over. Wk. Afrika	2	1.448	3	4.049
Zuid-Afrika....	2	7.009	—	—
Z.-W. Afrika....	2	5.083	—	—
Voor-Indië....	2	8.381	—	—
Achter-Indië..	4	17.793	4	12.399
Ned. Oost-Indië	4	11.792	9	26.967
And. Aziat. hav.	9	35.611	3	7.875
Australië.....	1	4.384	—	—
Vereen. Staten..	39	161.477	38	145.334
Midden-Amerika	2	6.767	—	—
Ned. West-Indië	—	—	—	—
Ned. Antillen	1	5.285	1	765
Brazilië.....	1	2.809	1	3.226
Argentenië....	10	33.759	18	47.848
Chili.....	1	2.716	1	4.231
Over. Z.-Amerika	—	—	2	2.116
Totaal....	690	869.065	345	451.267
Periode 1 Jan.— 28 Februari..	1.376	1.837.910	830	1.002.573 1
Nationaliteit.				
Nederlandsche..	178	230.116	123	127.016
Britsche.....	211	279.764	68	87.082
Duitsche.....	112	47.029	35	11.567
Noorsche.....	35	43.479	17	26.561
Belgische.....	10	12.976	2	6.831
Fransche.....	71	62.400	37	31.286
Zweedsche.....	9	12.473	6	5.009
Deensche.....	13	16.740	7	8.295
Vereen. Staten..	24	94.835	28	94.008
Andere.....	27	69.253	22	53.612
Totaal....	690	869.065	345	451.267

1) 1913, 1.709 schepen met 1.987.804 N. R. T.

(Dirkzwager's Scheepsagentuur Maassluis.)